

Yhdistelmä- opinnoilla ammatti ja yleissivistys

► sivu 10

Nuoria yrittäjiä tarvitaan lisää

Tulevaisuuden Tekijät -tapahtuma kokosi 70 nuorta yrittäjää Ouluun pohtimaan yrittäjyyden haasteita ja tulevaisuuden toiveita.

► sivu 12

Vaikuttavampaa viestintää

Yrittäjän Iltakoulu opetti näyttelijä ja vaikutuskouluttaja Outi Mäenpään johdolla yrittäjiä rohkeampaan viestintään ja läsnäolemiseen.

► sivu 4

Koulusta ajokortti työelämään

Miten nuoren kannattaa hakea töihin? Miten pärjää työelämässä? Kouvolan Yrittäjien ja KSAO ESR Koulusta duuniin - tie tähtiin -hankkeen järjestämä paneelikeskustelu nivoi yhteen yrittäjien ja oppilaitosten näkemykset nuorten työllistymisestä. ► sivu 3

Kattavasti koulutetut

Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto Ekamissa opiskelee tälläkin hetkellä yli 3000 nuorta, aikuis- ja oppisopimusopiskelijaa sekä maahanmuuttajaa.

Yritysyhteistyön ansiosta heille tulee koulun-
penkin lisäksi tutuksi myös työelämä.

► sivu 9

Kymen Yrittäjät palkitsi ansioituneita yrittäjiä

► sivu 5

YRITTÄJÄTARINOITA: Valkealan Yrittäjien Kirsi Nyholmista vuoden sihteeri

► sivu 10

PÄÄKIRJOITUS

Tyrmääjät ja innostajat

Sain risuja. No, otan mieluummin risuja kuin piikkikäitä ruusuja. Vihta varsin-

kin tuntuu mukavammalta kuin ruusupuska.

Kaikkein mieluiten otan palautetta, joka auttaa kehittämään työtä paremmaksi.

Moitteet lannistavat, kannustus innostaa tekemään entistä parempaa työtä. Jos olit mukana Yrittäjien Iltakoulussa, tiedät, miten helppoa ja voimistavan tuntuista on tyrmätä toinen ihmi-

nen. Kannustaminen vaatii oppettelua.

Näitä voimistavia ja innostavia koulutuksia yrittäjät eniten tarvitsevat. Harva yrittäjä saa kannustusta työntekijöiltään. Hyvin työnsä tekevät saavat joskus kiitosta asiakkailta. Useimmat joutuvat etsimään voimaannuttavia asioita, sillä suomalainenhan ei turhasta tai turhan usein kiittele.

Kaikkea tietoa voi etsiä silloin kun sitä tarvitsee. Yrittäminen loppuu äkkiä, jos yrittäjä itse ei jaksa. Jos

valtakunnan päättäjät oppivat ymmärtämään yrittämisen merkityksen kansantaloudelle ja taloudellisen kannustamisen ja turvan merkityksen yrittäjien lisäämisessä, ollaan jo pitkällä.

Tehtävä kuuluu kuitenkin jokaiselle. Lopulta omat voimatkin kasvavat kestävämmiin, kun oppii kannustamaan muita.

Auli Kousa
päätoimittaja
auli.kousa@tahtomedia.fi

TAHTO
MEDIA

Julkaisija

Kymen Yrittäjät
Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola

Kustantaja

Tahto Media Oy
PL 31, 45371 Valkeala

Päätoimittaja

Auli Kousa
puh. 040 703 6637
auli.kousa@tahtomedia.fi

Toimitus

Valkealan Sanomat Oy
toimitus@tahtomedia.fi

Ulkoasu ja taitto

Aptual Oy
puh. 0207 430 350
ilmoitukset@tahtomedia.fi

Levikki ja jakelu

Levikki 8 400 kpl.
Osoitteellinen suorajakelu yrityksiin (jäsenet ja ei jäsenet) ja päättäjille Kymenlaaksossa (8 000 kpl), Itella Oy (Press M) sekä jakelupisteissä.

Ilmestyminen

7 numeroa vuodessa.
Vuoden 2010 ilmestymispäivät:
25.2., 15.4., 10.6., 2.9., 7.10., 4.11., 16.12.

Ilmoitusmyynti

myynti@tahtomedia.fi

Painopaikka

Saimaan lehtipaino Oy
Lappeenranta

www.tahtomedia.fi

VINKKI

Tekemällä oppii

Yrittäjille järjestetyissä koulutuksissa tulevat yrittäjät usein tutuiksi toisilleen. He tulevat liiankin tutuiksi, sillä koulutuksiin osallistuvat kerrasta toiseen samat yrittäjät. Tämä johtuu tuskin siitä, että muut osaisivat jo kaiken.

Koulutuksiin osallistuvat uskovat kykenevänsä op-

pimaan. He uskovat myös saavansa koulutuksista hyötyä käytännön yrittämiseen. Vähintään he saavat yhteyksiä ja rohkaisua, kun huomaavat, etteivät ole ongelmineen yksin.

Kannattaa kokeilla edes kerran. Osa koulutuksista on ilmaisia.

Vinkiksi niille, jotka malt-

tavat lähteä edes yhdeksi illaksi opiskelemaan: samalla kun kuuntelee luentoa kannattaa tehdä jotain. Jos kurssilla ei pääse tekemään mitään käytännössä, voi tehdä jotain muuta, ihan mitä tahansa. Aivot toimivat parhaiten, kun kädet tekevät. Ihminen oppii yleensä helpoiten tekemäl-

lä, vaikei tekisikään juuri sitä asiaa, jota opiskelee, kunhan käsien tekeminen ei ole niin vaativaa, että se vie aivojenkin kapasiteetin.

Luentoa kuunnelleensa voi vaikka piirtää tai kirjoittaa joitakin syntyviä ajatuksia ylös.

ANSAITSE
rahaa jätteellä!

Soita
020 793 0218

tai täytä hakemus osoitteessa
www.hyotypaperi.fi/tarve

HYÖTYPAPERI

Kenen tehtävä on opettaa nuorille työelämän perustaitoja? Yrittäjä voi opettaa vain työtä

Kouvolan Yrittäjät järjesti tammikuun lopulla paneelikeskustelun Kouvolan seudun ammattiopistolla KSAO ESR Koulusta duuniin - tie tähtiin -hankkeen kanssa. Hankevastaava Sari Laiho johti keskustelua nuorten harjoitteluista ja työllistymisestä opiskelun jälkeen.

**Teksti: Auli Kousa ▶
Kuva: Seppo Kousa**

Keskustelu nuorten paneelissa oli vilkasta. Myös lähinnä yrittäjistä, opettajista ja oppilashuoltajista koostunut yleisö osallistui. Monessa kohdin asiat nähtiin samalla tavoin, mutta myös selviä haasteita syntyi erilaisista näkemyksistä.

Paneeliin osallistuivat vierailevana asiantuntijana **Kalle Vastamäki** Bovalius ammattiopiston Laukaan toimipisteestä, opetusalaohjohtaja **Eeva Sahlman**, Kouvolan Yrittäjät ry:n puheenjohtaja **Siru Vainio**, opiskelija **Marika Nieminen**, työnvälityksen nuorten neuvoja **Sinikka Puruskainen** ja työpajaohjohtaja **Sanna Taimisto**.

Miten saa paikan?

Harva ottaa töihin hakijan, jonka harjoittelu alkaa ensi viikolla. Ajoituksesta syntyy mielikuva siitä, miten nuori

hoitaa tehtävänsä, suunnitelmallisesti ja ajoissa vasta kun on pakko.

Siru Vainio ei pidä kohteliaana lähestyä sähköpostilla. Viestin voi myös helposti jättää huomiotta, vaikka selvästi juuri siihen työpaikkaan osoitettu viesti voi johtaa myös paikan saantiin.

Henkilökohtainen käynti on yleensä kuitenkin välttämätön. Pyynnön tapamisesta pitäisi aina sisältyä ensimmäiseen yhteydenottoon, olkoon se sitten puhelu tai viesti.

Millainen saa paikan?

Monet yrittäjät ottavat ainakin harjoittelijat ensimmäisen mielikuvan perusteella. Viimeistään silloin, kun kyseessä on toistaiseksi voimassa oleva työsuhde, pitäisi katsoa läpi myös todistukset. Vaikka arvosanat eivät kerro suoraan asenteesta, parhaat arvosanat

saavat kuitenkin yleensä ne, joilla on sekä opiskelun asenne että taidot kohdallaan. On helpompi opettaa työhön se, joka on aiemmin ollut innokas oppimaan ja joka jo osaa perusasiat.

Sanna Taimisto kuvaa, että pitää olla asennetta ja avointa mieltä. Osaavaa ei tarvitse esittää.

Sinikka Puruskaisen mielestä helposti työllistyy innokas, jolla on halu tehdä ihan mitä vain. Siru Vainion mukaan halu tehdä loistaa kauas. Lisäksi hakijan tulee olla luotettava ja vastaanottavainen.

Millainen pärjää työelämässä?

Paneelin osallistujat pitivät tärkeimpänä työelämän perustaitoja, jotka ovat monelta nykyisin hukassa. Pitää osata olla kohtelias, ystävällinen ja asiallinen.

Sinikka Puruskainen varoittaa, että "paha kello

kauas kuuluu". Aiemmin töppäilleen on vaikea saada uutta paikkaa. Suurin osa osaa, mutta on niitäkin, jotka saattavat aamulla ilmoittaa (tai jättää ilmoittamatta), että "emmä tänään tuu". Jatkuva myöhästely ei ole hyväksyttävää, vaikka aina olisi erilainen hyvä selitys.

Siru Vainio lisää vaitiolon ja turvallisuusohjeiden noudattamisen. Työaikana ei myöskään tsättäillä ka-

/// Työnhakutaidot pitää opettaa koulussa! ///

Sinikka Puruskainen, työnvälityksen nuorten neuvoja

vereiden kanssa. Suuri osa työllistäjistä on pieniä yrittäjiä, joilla ei ole aikaa paa-poa harjoittelijoita. Huonot kokemukset estävät ottamasta uusia harjoittelijoita. Yrittäjän on saatava hyötyä myös harjoittelijasta, jonka opastukseen menee joka tapauksessa aikaa.

Sanna Taimisto ottaisi töihin tehtäviin kiinni tarttuvan, jolla on tulevaisuuden

Nuorten työelämätaitoja pohtivat opiskelija Marika Nieminen, työnvälityksen nuorten neuvoja Sinikka Puruskainen, Kouvolan Yrittäjät ry:n puheenjohtaja Siru Vainio, työpajaohjohtaja Sanna Taimisto, opetusalaohjohtaja Eeva Sahlman ja vierailevana asiantuntijana Kalle Vastamäki Laukaasta.

suunnitelmia ja joka näkee työn vievän eteenpäin.

Kenen tehtävä on opettaa?

- Työnhakutaidot pitää opettaa koulussa! Sinikka Puruskainen sanoo.

Kalle Vastamäki huomauttaa, että ammatillisten perustutkintotasoisten opetussuunnitelmien mukaan kaksi kolmasosaa ope-

mätaidoissa, mutta koulut eivät olleet kiinnostuneita.

Jorma Kotro peräsi tapaopetusta tunnin päivässä. Kalle Vastamäki vastasi lupavansa pitää vaikka päivän kuukaudessa ilmaiseksi, jos joku opettaja uskoo, että erikseen opettaminen auttaa. Nuoret oppivat kyllä selviytymään yhdestä tunnista. Kokonaiskulttuuri ratkaisee.

Eeva Sahlman toteaa koulun antavan ajokortin. Ajamaan opitaan työssä. Perusasioiden opettaminen on kuitenkin

myöhässä ammattikoulussa, jossa on tiukassa aika-aulussa pystyttävä opettamaan ammatin vaatimat tiedot ja taidot. Opettajilla ei ole aikaa oppilaiden hoitamiseen.

Kalle Vastamäki vetoaa opiskelijahuoltoon, jonka tulee olla valppaana myös ammattikoulutuksessa. ■

tuksesta suuntautuu siihen, että nuorista kasvaa kyvykkäitä ja aktiivisia ja he osaavat toimia yhdessä vieraiden, pelottavien, aikuisten kanssa eli omaavat työn hakemisen ja työssä pärjäämisen taidot. Marika Nieminen painottaa perusasioiden oppimista kotona.

Yrittäjä **Matti Leskinen** kertoi joskus tarjonneensa koululle opetusta työelä-

Vuorovaikutus voittaa kilpailun

Kymen Yrittäjät ja Tapiola järjestivät 11. maaliskuuta Yrittäjän Iltakoulun Kouvolan Talouspalvelukeskuksessa Keltakankaalla.

**Teksti: Auli Kousa ▶
Kuvat: Seppo Kousa**

Noin sata yrittäjää ja kymmenisen vakuutusyhtiön edustajaa saivat läskyksi opetella vaihtamaan turha kilpailu vaikuttavaan viestintään. Stipendit jaettiin alussa ja lopun jälki-istunto tarjosi vapaaehtoista ravintoa.

Paikallisjohtaja **Ari Mikkonen** muistutti henkilövakuuttamisen tärkeydestä. Hän antoi välittömästi vuoron näyttelijä ja vaikutuskouluttaja **Outi Mäenpäälle**, kun tämä ennätti paikalle, mutta joutui myöhemmin mukaan näyttelmään.

Ei ole pakko puukottaa

Outi Mäenpää kaasa hetken itseään ennen kuin pääsee vauhtiin. Tarina lähtee kuitenkin heti liikkeelle. Hän kertoo saaneensa väkivaltaisen teatterikoulutuksen, jossa ei jäänyt tilaa katsoa kumppaneita silmiin. Samoista rooleista kilpailun pakollisena sivutuotteena pidettiin selkään puukotusta.

Kuusi vuotta myöhemmin Outi Mäenpää valmistui Kanadasta vuorovaikuttajaksi aivan päinvastaisin opein: Kilpailu on aina vuorovai-

kutuksen este, joten siitä tulee päästä eroon.

Irti virhetraumoista

Outi Mäenpää puhuu virhetraumatisoinnista ja ottaa esimerkin koulusta. Poika osasi kotona täydellisesti kertotaulun, mutta vaatimus onnistua koeksessa sai aina jonkun virheen aikaan. Täydellinen tulos tuli vasta, kun äiti lupasi suuremman palkkion virheistä. Ei poika niitä kehdannut tarkoituksella tehdä, kun kerran osasi. Virheet eivät enää vaatineet energiaa, ja se jäi kaikki osaamisen käyttöön.

Outi Mäenpään mukaan opettajiksi valikoituu ihmisiä, joille on tärkeää, ettei tulisi virheitä. Kuka uskaltaa sanoa opettajalle, että mulle tuli virhe, ja kysyä

tekemässä ja missä on hyvä.

Hyväksyvässä ilmapiirissä on vähemmän poisoloja ja työt sujuvat. Jokainen voi vaikuttaa ratkaisemalla tilanteita käytännössä. On ihan sama, kenen oli vika, kunhan asia korjataan.

Outi harrastaa hetken trefipalvelua ja antaa pareille vuoroharjoituksen. Virheen jälkeen aloitetaan alusta. Äkkiä virheet ovatkin hauskoja ja meteli salissa huumaa. Jokainen löytää yhden vahvuutensa, onko parempi sanoissa vai liikkeissä.

Omiin saappaisiin

Niin kauan kuin ihminen yrittää osoittaa olevansa virheetön, hän seisoo omi-

/// Yli puolet viestinnästä tapahtuu eleillä. ///

Outi Mäenpää, näyttelijä ja vaikutuskouluttaja

opetitko huonosti vai enkö minä vain ymmärtänyt? Kun uskaltaa, voi vastaus olla tyrmäävä.

Sairaalan luulisi olevan ympäristö, jossa virheitä ei sallita. Outi Mäenpää kertoo kuitenkin lääkäristä, joka päätti sallia virheet. Juuri siksi tulokset ovat olleet hyviä, koska tämä kirurgi pystyy keskittymään jännittämättä siihen, mitä on

en saappaidensa sivulla. Omiin saappaisiin pääsee Outi Mäenpään mukaan uskaltamalla olla virheellinen, rikkinäinen, keskeneräinen ja pelkäävä. Jännitys laantuu, kun hyväksyy jännittämisen. Kun kädet saavat täristä, ne voivat vähitellen lakata tärisemästä.

Omat puutteensa ja samalla vahvuutensa löytänyt tulee näkyväksi.

- Mitä näkyvämpiä olette, sitä helpompi teidän kansanne on tehdä töitä, näyttelijä toteaa ja heittää haas-

Yrittäjien Iltakoulussa noin sata yrittäjää oppi rohkeutta, myönteisyyttä ja kehon kieltä.

teen. Hetken on hiljaista, kohta joku sanoo esineen, muutama muu sanoo perässä. Loput 90 joutuvat miettimään, miksi eivät vastanneet haasteeseen. Ei siihen olisi kuollut, eikä kuole jännittämiseen. Salissa olisi ollut tilaa myös kaikkien vastata yhtä aikaa.

Outi Mäenpää kannustaa vastaamaan, mitä mieleen juolahtaa, mahdollisimman arkista ja yksinkertaista, josta syntyisi hyvällä mielikuvituksella vaikka näytelmä.

Tyrmääjästä kannustajaksi

Tyrmäävän kritiikin esittäjää sanotaan älykkääksi. Itse asiassa on kuitenkin turvallista, itseä voimistavaa ja helppoa olla piilossa pilkkansa takana antamatta mitään itsestään. Siihen ei myöskään tarvitse opetella.

Innostuminen on vaati-

vampaa. Outi antaa tehtävän ensin tyrmätä sitten kannustaa. Kymen Yrittäjien puheenjohtaja **Tiina Mobergin** kanssa hän käy huikean vuoropuhelun, jossa valloitetaan pyhäkö ja muokataan koko vieras yhteiskunta uusiksi. Pariharjoituksessa on kuitenkin helppo huomata, miten paljon helpompaa on sanoa heti ei. Tyrmääminen kuitenkin syö toiselta energian ja vuoropuhelu hyytyy. Avointa vuoropuhelua on harjoiteltava.

Kaikkia ideoita ei voi toteuttaa. Viidennes on aivan huikea määrä, mutta sitäkään ei synny, jos heti tyrmätään.

Keho kertoo eniten

Näkyvyyteen ja läsnäoloon voi harjoitella. Sanat voivat pilata, mutta niiden vaikutus on pieni. Useimmisissa tutkimuksissa teho jää alle kymmenen prosentin.

Äänenpainot ja kasvojen ilmeet vaikuttavat jo kolmanneksen. Tutkimus kuin tutkimus todistaa, että yli puolet vaikutuksesta tekevät eleet ja asennot.

Näyttelijä, kuten kuka tahansa, voi valita, onko hänellä karismaa. Se syntyy lähinnä uskalluksesta olla läsnä ja myönteisyydestä. Outi kertoo saavansa aina itsekin paljon luennoillaan seurattessaan yleisöä etenkin harjoitusten aikana.

Läsnäolevalla ihmisellä sanat ja keho toimivat samaan suuntaan. Outi kutsuu Arin kosimaan. Polvet ristissä toiseen suuntaan ja kädet puuskassa kysymys ei ole uskottava. Yleisö huomaa automaattisesti, että ylävartalo on tärkeämpi.

Kohta päästään myymään statuksella, joka osataan määrittää asiakkaan tasolle, sillä sama taso mielletään myönteisesti. Korkea status syntyy käsillä ja rentoudella. Pieneksi ja vaatimattomaksi on vastaavasti keinonsa.

Outi Mäenpää kiersi puhumassa myös muiden alueiden Iltakouluissa. Hänen ohellaan innostusta jakoiivat **Tapani Kiminkinen** tai **Markku Pölönen**.

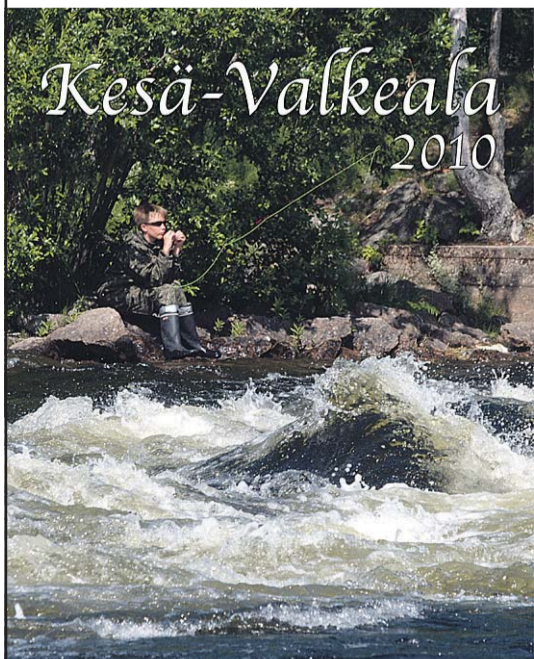
Outi Mäenpää (nykyisin siviilissä Nordberg) jakaa aikansa koulutuksen ja näyttämisen välillä kokien näin olevansa aina lomalla toisesta työstä. Lisäksi hän osaa käyttää voimaannuttavaa bioenergiaa. Hänet on palkittu useasti suomalaisilla elokuva- ja televisiopalkinnoilla. Esimerkiksi Jussi-pystejä on naispäärooleista kolme. Kouluttajana hän kokee onnistuvansa, kun huomaa uudella käynnillä työyhteisön muuttuneen. ■

Outi Mäenpää opasti kannustavaan vuorovaikutukseen ja oman karisman nostoon Yrittäjien Iltakoulussa.

Tavoita mökkikansa ja matkailijat

Tee heti ilmoitusvaraus

toimitus@valkealansanommat.fi, 040 556 5066

Ei vielä veronkorotuksia

Valtiovaraministeri **Jyrki Katainen** ilmoitti, että elvytyksen aika on ohi. Tälle vuodelle päätetyt toimet toki toteutetaan, mutta uusia päätöksiä ei enää tule. Siirrytäänkö nyt siis veronkorotusten aikaan? Tuleva arvonlisäveronkorotus näyttää otetun jo tyyneästi vastaan, vaikka kyllä sekin vaikuttaa selvästi nimenomaan pienten palveluyritysten toimintaan. Se, että samalla selkeytyy nykyinen kummallinen tilanne ravintolassa syödyn ja siel-

tä ulos viedyn, vaikkapa pihalla nautitun, aterian suhteen, on tietysti hyvä asia.

Verotuksen kokonaisuudistusta pohtiva **Martti Hetemäen** työryhmä on luvannut väliraporttia kevään kuluessa. Tällöin odotetaan jo suuntaviivoja ryhmän käsityksistä koskien yhteisöveroa, pääoma- ja osinkoverotusta sekä ansiotuloverojen marginaaliverojen alentamista. Julkisuuteen ryhmän jäsenet ovat jo etukäteen heitelleet ajatuksia, joiden yhteinen piirre on ollut se, että yrittäjien verotusta on syytä kiristää. Erityisesti on hyökätty pienten yritysten osinkoverotuksen kimppuun vaatimalla "verovapaiden" osinkojen poistamista. Pitäisi ainakin ministeritasolla ymmärtää, että verovapaita osinkoja ei pienyrityksillä ole. On vain joko kertaalleen tai kahdenkertaisesti vero-

tettua tuloa, maksaahan yritys kaikesta omistajansa saamasta tulosta jo nykyisin 26 %:n yhteisöveron. Yrityksen nettovarallisuuteen perustuva 9 %:n, maksimissaan 90.000 €:n, verovapaa osuus on pieni korvaus siitä riskistä, jonka yrittäjä ottaa panemalla yleensä kaiken yhden kortin varaan. Ja etua kaidehtivien kannattaa muistaa, että sellaisia yrittäjiä, jotka edun voivat täysimääräisenä hyödyntää on maassa vain 1300 kpl ja kaikkiaan osaomistajat mukaan lukien vain 3300. Yleensä vaikutus yrittäjän tuloihin on paljon pienempi, mutta toki tärkeä signaali siitä, että myös verottaja arvostaa yrittäjyyttä ja tunnistaa niitä riskejä, joita siihen liittyy.

Vähentämisen sijaan näitä "maksimihyötyjiä" tarvittaisiin paljon lisää, sillä juuri he ovat niitä viimeaikojen parhaita työllistäjiä.

Johtuneeko siitä, että Hetemäen työryhmässä ei ole yrittäjien edustusta, että sen ote tuntuu kovin fiskaaliselta; miten kerätä nykyistä suurempi osa yrittäjien ja myös palkansaajien rahoista verottajan kassaan. Toki yrittäjätkin ovat olleet eri kuulemisissa ja painokkaasti julki tuoneet kasvun

merkitystä myös verottajan saamien tulojen kannalta. Oheinen kuva kertoo ehkä selvemmin, miten hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että yrittäminen ja yritystointa ylipäänsä voi hyvin.

Teppo Sainio, puheenjohtaja, Kymen Yrittäjät

Kymen Yrittäjät

Talouden vaurastuminen lähtee yrityksistä

Kiitos kannustaa ja innostaa yrittäjää

Kymen Yrittäjät jakoi muutamia palkintoja ansioituneille yrittäjille Iltakoulun alussa. Nuoren yrittäjän palkinto on tälle vuodelle. Järjestöpalkinnot tulivat viime vuoden toiminnasta.

Teksti: Auli Kousa

Nuori yrittäjä

Vuoden 2010 Nuori yrittäjä Kymenlaaksossa -tittelin sai Saaristoliikenne Jonmar Ky:n perustanut **Joni Hietakangas**, joka koki tämän hienona palautteena kuuden vuoden työstä ja kannustuksena tulevaisuuteen. Iloisesti yllättyneenä yrittäjä totesi saavansa palkinnosta

lisävoimia ja intoa. - Matkalla olen oppinut paljon, hän toteaa monimerkityksellisesti. Joni Hietakangas oli myös Kymen Yrittäjien ehdokkaana valtakunnallisessa Yksityisyrittäjien Säätiön ja Suomen Yrittäjien organisoimassa Nuori yrittäjä 2010 -kilpailussa.

Risteilyliikenne Kymijolla ja itäisellä Suomenlahdella jatkuu, ja yrittäjällä on tulevaisuuden varalle mo-

Vuoden 2010 Nuori yrittäjä Kymenlaaksossa on Joni Hietakangas, onnittelemassa Teppo Sainio.

ninaisia suunnitelmia. Muita nuoria yrittäjiä hän kannustaa, ettei vaikeiden aikojen pidä antaa lannistaa.

- Tämä aika tuo haasteita, mutta mennään täysillä eteenpäin, hän innostaa, mutta varoittaa, että suin päin ei kannata aloittaa mitään.

- Kunnon pohjatyö niin yrittäjyydestä kuin oman toimialastakin kannattaa tehdä ennen oman yrityksen perustamista.

Ansiomerkki

Kymen Yrittäjät luovutti tilaisuudessa tasavallan presidentin myöntämän Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan 1. luokan mitalin kultaristein yrittäjä **Rainer Labbasille**, jolla on pitkä kokemus kaivonporausyrityksessä. Tämä osui myös Pyhtään Yrittäjien alueelle.

Paikallisyhdistys

Vuoden 2009 paikallisyhdistyksenä palkittiin Kouvolan Yrittäjät ry, jota vetävät myös melko nuoret yrittäjät. Puheenjohtajana toimii edelleen **Siru Vainio** ja sihteerinä tuolloin **Kirsi Lantta**.

teerinä tuolloin **Kirsi Lantta**. Paikallisyhdistys kehittää uutta toimintaa ja on viime aikoina markkinoinut yrittäjyyttä myös monissa muiden tahojen järjestämissä tilaisuuksissa. Monien tapahtumien, joihin muidenkin yhdistysten jäsenet ovat olleet tervetulleita, ja muun virkistystoiminnan lisäksi Kouvolan yhdistys hakee keinoja yri-

tysten käytännön toiminnan kehittämiseen ja kansainvälistymiseen. Yhteistyötä haetaan oppilaitosten kanssa ja yrittäjien kesken. Tästä hyvä esimerkki on viime vuonna aloitetut Yritystreffit, jossa haetaan verkostoja. Tapahtuma jatkaa tänä vuonna uudella nimellä Firmatori. Yksi valintaperusteista vuoden yhdistykseksi oli myös Kouvolan

Yrittäjien keskimääräistäkin parempi jäsenmäärän kasvu.

Vuoden 2009 paikallisyhdistyksenä palkittiin Kouvolan Yrittäjät ry, jota vetävät myös melko nuoret yrittäjät. Puheenjohtajana toimii edelleen Siru Vainio (kuvasa oikealla) ja sihteerinä tuolloin Kirsi Lantta.

TALOUS

Yrittäjien usko parempaan kasvaa

Yritysten kyky selviytyä veloistaan oli viime vuonna heikompi kuin vuonna 2008. Tänä vuonna alkaa näkyä elpymistä. Pk-yrittäjien usko tulevaisuuteen kasvoi selvästi syksystä. Aiemmin yritysbarometri on ennustanut tulevaa hyvin. Suomen Yrittäjien pääekonomisti Timo Lindholm muistuttaa kuitenkin, että kyse on muutoksen suunnasta, ei niinkään sen vauhdista.

Teksti ja kuva:

Auli Kousa ▶

Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön tämän kevään pk-yritysbarometrin mukaan rahoitusta tullaan hakemaan eniten käyttöpääomaksi. Kehittäminen ja investoinnit ovat kuitenkin selvästi elpymässä ja rahoitusmarkkinat ovat normalisoitumassa. Yhä useampi selviää pankkirahoituksella ilman Finnveran osuutta.

Tiukkaa tekee

Kirjanpito-yrittäjä, Kymen Yrittäjien taloushallinto-neuvoja **Anja Koskinen** on huomannut, että maksuajat ovat pidentyneet. Isot yritykset saattavat julmas-ti ilmoittaa, että he maksavat 30 tai jopa 90 päivän kuluttua laskutuksesta. Jotkut käyttävät alihankkijoi-ta härskesti rahoituskanavi-na. Hän on törmännyt myös

periaatteeseen, ettei lasku- ja makseta, ennen kuin niitä kysellään.

Asiakkaan maksukyky kannattaa tarkistaa aina. Tänä aikana moni on sen oppinut tekemäänkin. Perintätoimistot markki-noivat ahkerasti, mutta ne eivät voi auttaa, jos ei yksinkertaisesti ole mistä periä.

Vaikka tämä lama ei tuhoa yrityksiä samaan tahtiin kuin 90-luvun lama, jolloin myös rahoitus oli kallista, konkurssseja tulee esimerkiksi kuljetusliikkeillä. Eri-tyisen herkästi konkurssiin hakevat eläkeyhtiöt.

Kunnat kärsivät, kun suurimmalta osalta yrityksiä ei tule tänä vuonna ennakkoveroja. Ne on haettu pois.

Suurin ongelma yrityksillä on rahan riittävyys. Rahoitusehdoissa vakuusvaatimukset ovat osin kiristyneet ja kolmannes kokee vielä yleisen saatavuuden heikentyneen. Maksuvaike-

uksia on ollut 18 prosentilla, Kymenlaaksossa jopa neljänneksellä, kun normaalitilanteessa taso on 2-3 prosenttia.

- Rakentamisessa ja kaupassa maksuvaikeudet ovat jopa hieman yleistyneet syksystä, **Timo Lindholm** kertoo.

Keinoja selvittää

Yritysten tilanne on haasteellinen. Nyt on haetta-

Yrittäjä pystyy siihen, mihin luottaa pystyvänsä.

Anja Koskinen, Kotkan Yrittäjät

va hyvää iskua korkeasuhdanteeseen. Suurin osa yrittäjistä uskookin pärjäävänsä. Talousvaikeuksiin on kuitenkin puuttava nopeasti. Jos liikevaihto pienenee, pienennetään kuluja, lomautetaan, laite-

taan kalustoa seisomaan ja keksitään lisätuloja. On viisaampaa anoa lainoihin ja veroihin lykkäystä ja hiljentää toimintaa kuin myydä omaisuutta halvalla tai tehdä töitä tappiolla, kuten suuri osa konkurssi-yrityksistä on tehnyt.

Finnveran suhdannelainaa tai -takausta aikoo hakea 29 % yrityksistä, jotka suunnittelevat ulkopuolisen rahoituksen ottamista seuraavan vuoden aikana. Tämä on 7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin syksyllä,

mikä Finnveran toimitusjohtaja **Pauli Heikkilän** mukaan kertoo osaltaan taantumien kääntymisestä nousuksi. Kymenlaaksossa suhdannelainaa tarvitsee vain neljännes yrittäjistä.

Noin 80 prosenttia yrityksistä ei ole tarvinnut rahoitusta vakauttamiseen. Toiminta on jatkunut hyvänä tai se on osattu sopeuttaa tilanteeseen. Joka neljäs laajentaa uusiin tuotteisiin. Yleisimmät sopeuttamistoimet ovat lomautukset ja muut työaikajärjestelyt.

Usko lujittuu

- Kilpailu osajista nähdään vahvimpana muutosvoimana. Timo Lindholm sanoo. Työntekijöitä ei varsinkaan Kymenlaaksossa ole siten haluttu sanoa irti. Uusiakaan ei tosin palkata, joten nuoria on paljon työttöminä. Pk-yrityksillä työllistämisen suurimmat esteet ovat kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus, työvoiman saatavuus sekä työn sivukulut.

Toiseksi vahvimpana vaikuttajana yritykset pitävät elämäntapojen ja arvojen muutoksia. Tähän uskovat erityisesti nuoret

yrittäjät, mikä vahvistaa arviota, että arvot nousevat uuteen arvoon. Haasteita ovat elinikäinen kouluttautuminen, työvoiman ikääntyminen ja globalisaatio.

Anja Koskinen uskoo, että yrittäjä pystyy siihen, mihin luottaa pystyvänsä. - Jotenkin ihmeellisesti asiat toteutuvat niin kuin ne olet suunnitellut, hän sanoo. Ylös kirjattua tavoitetta kohti on myös kevyempää tehdä työtä. Ennustaminen aktivoi. Pitää vain samalla osata nähdä, jos valinta osuu alaan, joka ei vedä.

Usko, että laman yli päästään, näyttää myös vievän eteenpäin.

Pienten ja keskisuurten yritysten taloudellinen toimintaympäristö on alkanut vakaantua. Pk-yritysten suhdanneodotusten saldoluku on nyt +25, kun se vuosi sitten oli tasan yhtä paljon negatiivinen, ja liikevaihdon +33.

Suhdanteiden paranemista odottaa 37 prosenttia yrityksistä ja lähes puolet uskoo liikevaihtonsa kasvavan.

Kymenlaaksossa vaihtelevaa ilmastoa

Kymenlaaksossa pk-yrityksistä haluaa kasvaa useampi kuin valtakunnassa keskimäärin, vaikka ero on pieni. Toisaalta suhdannenäkymät ovat yhä koko maan keskiarvoa heikommalla.

Sen lisäksi, että Kymenlaakso poikkeaa puoleen ja toiseen valtakunnalli-

sista tuloksista, myös eteläisen ja pohjoisen maakunnan erot ovat mielenkiintoisia.

Kasvuhakuisia yrityksiä on barometriselvityksen mukaan nyt enemmän Etelä-Kymenlaaksossa kuin pohjoisessa. Yritysil-masto koetaan parempaan pohjoisessa, vaikka se-

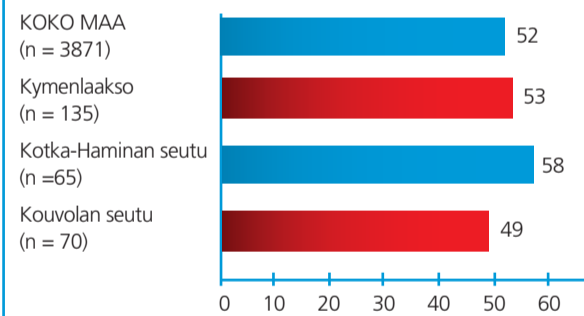
kin on paljon jäljessä koko maan keskiarvosta. Pohjanmaan ilmastoa ollaan vielä kauempana.

Etelässä ei työvoiman tarjonta kohtaa kysyntää, sillä saatavuus on yritysten mielestä heikkoa. Koulutustarjonta koetaan Etelä-Kymenlaaksossa pohjoista aluetta hei-

kommaksi. Kilpailukyvyssä etelä pärjää yritysten vastausten mukaan koko maalle, kun pohjoinen jää selvästi.

Kuntien ja yritysten yhteistyö sekä yrittäjien tyytyväisyys kuntien elinkeinopolitiikkaan on yhä koko Kymenlaaksossa maan muita alueita heikompaa.

PK-YRITYSTEN KASVUHAKUISUUS

Voimakkaasti ja mahdollisuuksien mukaan kasvavien yritysten osuus kaikista yrityksistä (n= kaikki vastaajat).

Lähde: Suomen Yrittäjät

Kuntien ja yritysten yhteistyö sekä yrittäjien tyytyväisyys kuntien elinkeinopolitiikkaan on yhä heikentynyt koko maassa ja Kymenlaaksossa enem-

Yritysbarometri ennustaa hyvin tulevaisuutta.

Tiina Moberg, Kymen Yrittäjät

Kouvolan luku on maakunnan heikoin. Elinkeinoitoimen kaupunginjohtaja kaipaa, että viestit tulisivat perille. Paikallisjärjestöjen edustajat puolestaan kokevat, ettei hei-

Ely-keskuksen **Tuula Säynätmäen** mielestä yrittäjän pitäisi voida kokea, että yrittä-

tä ehditä ottaa edes vastaan.

Tuula Säynätmäki Ely-keskuksesta kaipaa yrittäjyyden arvostuksen kasvua. Yrittäjän pitäisi voida kokea, että yrittäminen on ihanaa. Yhteistyö on saatava lähemmäs yrittäjän ar-

keen. On ollut, ja yhä on, aika panostaa koulutukseen ja kehittämiseen, jolloin yritys on vahva uuteen nousuun.

Kymen Yrittäjien toimitusjohtaja **Tiina Moberg** iloitsee siitä, että useimmissa lukemissa on menty selvästi ylös viime vuoden vastaavista. Luottamus tulevaisuuteen kasvaa. ■

Rohkeutta eläkeratkaisuihin

Teksti: Jari Larikka ▶

Suomalaisten pitäisi pysyä työelämässä jopa yli 70-vuotiaiksi, jos kansan huoltosuhde halutaan pitää nykyisenlaisena. Siinä korutonta faktaa suomalaiselle nuorelle, kun hän etsii ensimmäistä työpaikkaansa työmarkkinoiltamme. Sopii vain toivoa, että usko järjestelmäämme säilyy ja halu maksaa eläkemaksuja pysyy lujana.

Jari Larikka, kansanedustaja

Puh. 050 512 2454

jari.larikka@eduskunta.fi

Työurien pidentäminen niin alku- kuin loppupäästäkin on yksi hyvä toimenpide huoltosuhteen korjaamiseksi, mutta yksin riittämätön. Teollisuuden energiantarpeen turvaaminen sekä riittävän työvoimareservin hankkiminen järkevällä työperäisellä maahanmuuttopolitiikalla ovat myös avaimia ongelmiin.

Raha on kuitenkin paras suomalaisen työvoiman motiivija. Mikäli haluamme lisätä työntöön määrää Suomessa, tulisi meidän verottaa lisätöistä kevyemmin. Samoin jos joku haluaa jatkaa työntekoa 65 ikävuoden jälkeen, tulisi häntä verottaa kevyemmin. Työntöön mielekkyys on paljon kiinni siitä saatavasta hyödyistä. Innovaatiivisuus tulevaisuuden ongelmien ratkaisuisissa olisi nyt suotavaa – vanhoilla kaavoilla ei ratkaisua löydy.

▶ www.jarilarikka.fi

twitter.com/jari_larikka

www.facebook.com/jari.larikka

Etuyrittäjyys palkitsee keskittämistä

Nordean Etuyrittäjyys on erityisesti pienyrittäjille suunnattu palvelu, jossa sekä henkilökohtaiset että yrityksen pankkiasiat Nordeaan keskittävä yrittäjä palkitaan mm. omalla pankkiyhteyshenkilöllä.

Yritysasioinnin keskittäminen kannattaa; yrittäjän arki helpottuu kun kaiken saa kätevästi samasta paikasta.

- Etuyrittäjyydessä on kyse siitä, että haluamme palkita hyviä yrittäjäasiakkaitamme ja tarjota heille yrittäjän arkea helpottavia palveluita, kertoo pankinjohtaja Asko Reponen Nordea Kouvola.

Nordeaan pankki- ja vakuutuspalvelunsa keskittävä yrittäjä hyötyy Etuyrittäjyydestä monin tavoin. Tärkein eduista on oma yhteyshenkilö pankissa; yhteyshenkilö tuntee yrittäjän toiminnan ja tarpeet ja pystyy siten tarjoamaan täsmäpalveluita niin yrittäjälle kuin hänen perheelleenkin. Oman yhteyshenkilön lisäksi Etuyrittäjä saa myös muita etuja asiointiinsa, esimerkiksi edullisempia palveluita tai pelkästään Etuyrittäjille räätälöityjä palveluita.

Etuyrittäjyyden lisäksi Nordea tarjoaa yritysasiakkailleen kaikki yrityksen maksuliikenteeseen, henkilö- ja eläkevakuutuksiin, sääntämiseen ja sijoittamiseen sekä rahoitukseen liittyvät palvelut. Kysy erityisesti kilpailukykyisiä vakuutuspalveluitamme!

Asko Reponen

puh. 020 302 996, 050 568 8943

faksi (09) 227 0470

asko.reponen@nordea.fi

▶ www.nordea.fi

SEPA muuttaa yrityksen maksukäytäntöjä

Eurooppa siirtyy yhtenäiseen euromaksukäytäntöön, SEPAan, mikä tuo monia muutoksia erityisesti yritysten maksuliikkeeseen. Kymenlaakson Osuuspankit toimivat yrittäjien tukena SEPA-valmiuden hankkimisessa.

SEPA (Single Euro Payments Area) eli yhtenäinen euromaksualue on Euroopan talousalueen kuluttajia ja yrityksiä palvelemaan suunniteltu kotimarkkina-alue, jossa maiden maksukäytännöt ovat yhteneväiset tilisiirtojen, maksukorttien ja suoraveloituksen osalta. Muutoksen myötä ei ole eroa sillä, maksetaan ko euromääräinen maksu maan sisällä tai muualle SEPA-alueelle, johon kuuluvat kaikki 27 EU-maata sekä Islanti, Liechtenstein, Monaco, Norja ja Sveitsi.

Euromaksualue SEPAa koskeva siirtymäsuunnitelma on Suomen osalta valmis. Jo tänä vuonna uusimuotoisten tilinumeroiden käyttö yleisty ja siirrytään käyttämään sirullisia maksukortteja. Yritysten ja julkishallinnon organisaatioiden on ensi vuoden syksyyn mennessä tehtävä päivitykset taloushallinto- ja pankkiyhteysohjelmistoihinsa, koska pankkien on lopetettava nykyisten kansallisten maksuaineistojen vastaanotto ja välittäminen lokakuun lopussa 2011.

Yksityishenkilöt huomaavat SEPA:n etenemisen tämän vuoden aikana, kun kansainvälinen IBAN-tilinumero ja pankin yksilöivä BIC-tunnistekoodi tulevat pakollisiksi laskuissa ja tilisiirtolomakkeissa. Kotimaiset tilinumerot säilyvät kuitenkin uusien rinnalla siirtymäajan eli syksyyn 2011 saakka.

Uudet kortit ovat sirullisia SEPA-kelpoisia kortteja ja olemassa olevat kortit uusiutuvat automaattisesti sirullisina. Turvallista sirukorttitekniikkaa hyödyntävien maksupäätteiden määrä kaupoissa ja muissa palveluyrityksissä kasvaa jatkuvasti. On tarkoitus, että jo tänä vuonna myös suurimpien kaupakettujen kassoilla maksetaan turvallisemmalla tavalla eli PIN-koodia käyttäen.

SEPA:n myötä muuttuu myös laskujen maksaminen suoraveloituksena. SEPA-suoraveloituksen poiketessa merkittävästi kotimaisesta suoraveloituksesta OP-Pohjola-ryhmässä ja Suomen koko pankkisektorilla panostetaan vahvasti siihen, että SEPA-suoraveloituksen sijasta Suomen kansallinen suoraveloitus korvataan e-laskuun perustuvalla ratkaisulla. Siihen liittyy e-laskun automaattisen maksami-

sen palvelu, jolloin e-laskut sopivat myös niille asiakkaille, jotka eivät käytä pankin verkkopalveluja. Laskuttaja puolestaan siirtyy e-laskun myötä tehokkaampaan ja ajanmukaisempaan laskutustapaan ja säästyy eri laskuttamistapojen viidakolta.

SEPA:n tuomien muutosten laajuutta ei heti välttämättä tajua – mukana on yllättävän monta muistettavaa seikkaa, kuten yrityksen laskutus- ja palkanlaskentajärjestelmän päivittäminen SEPA-valmiuteen, IBAN-muotoisen tilinumero lisäminen laskuille 1.7.2010 mennessä ja maksupäätteiden päivittäminen sirukortteja lukeviksi, kertovat maksuliikeasiantuntija Eeva Muukka Kouvola Seudun Osuuspankista ja maksuliikeneuvoja Anne Bruce Kotkan Seudun Osuuspankista.

Onneksi saa asiantuntevaa apua. Kymenlaakson osuuspankit ovat täydessä SEPA-valmiudessa ja toimivat yrittäjien tukena SEPAan siirtymisessä. Myös osuuspankin oma Kultalinkki-pankkiyhteysohjelma päivitetään SEPA-aikaan tämän vuoden syksyllä.

- Tiedotamme SEPasta yritysasiakkaillemme, minkä lisäksi neuvomme mielellämme lisää esimerkiksi IBAN- ja BIC-tietojen päivittämiseen, maksukortteihin sekä reskontran tilitietojen päivittämistä helpottavaan IBAN-muuttopalveluun liittyen. SEPA ei ole ainoastaan tekninen edistysaskel, vaan oiva tilaisuus miettiä yrityksen taloushallinnon toimintatapoja laajemminkin Eeva Muukka kertoo.

Kymenlaakson osuuspankit toimivat yrittäjien tukena SEPAan siirtymisessä, kertovat Anne Bruce ja Eeva Muukka

Maksuliikepalvelut yrityksille

Puh. 0100 05151

(0,10 eur/min + pvm)

opk-mlselvittely@op.fi

▶ www.op.fi

Protomo yhdistää osaajat

Innovaatioapparaatti Protomo on suomalaisosaamisen yhdistäjä ja laukaisualusta yritystoimintaan. Kouvola Innovation on lähtenyt vauhdilla ja innolla mukaan Protomo-operaattoriksi – ensimmäinen tiimi on tarkoitus koota syksyllä toimintakuntoon.

Suomessa on paljon hyödyntämätöntä osaamista ja ideoita: työttömiä alansa ammattilaisia, korkeakouluista vasta valmistuneita, käyttämättömiä liike- ja

– Aloitimme Protomo-toimintamallin soveltamisen yrityspalvelutuotteisiimme viime syksynä. Nyt tilat ovat valmiina ja käytännöt selvillä, ja sen

– Protomon toimintakonsepti sopii erityisen hyvin digipuolelle, jossa kehitystyön on oltava innovatiivista ja ketterää. Tavoitteena on koota digipainotteisia tiimejä, jotka puolen vuoden jälkeen saavuttaisivat jo tulosta toiminnallaan. Alkuvaiheen suuntauksemme on siis selvillä, mutta jatkossa laajennamme palvelua monialaiseksi. Yritysten idea-aihiot toki ovat tervetulleita alalta kuin alalta.

– Meillä on älytön määrä osaajia ja hyviä ideoita joita piilotellaan pöytälaatikoissa. Me kaivamme ne esiin ja kokoamme menestyväksi Protomo-tiimiksi!

Ensimmäiset Protomo-tiimit aloittavat toimintansa jo tänä keväänä, Protomovetäjä Mika Lammi kertoo.

/// Meillä on älytön määrä osaajia ja hyviä ideoita joita piilotellaan pöytälaatikoissa. Me kaivamme ne esiin ja kokoamme menestyväksi Protomo-tiimiksi! ///

Mika Lammi, projektipäällikkö

tuoteideoita. Protomon perusajatuksena on yhdistää osaajat ja innovaattorit – uudistumishaluiset yritykset, tutkimuslaitokset ja yksityiset – tiimiksi, jonka työn tuloksena syntyy tuotteiden tai palveluiden prototyyppejä. Näistä aihioista syntyy uusia yrityksiä, joiden kaupallinen potentiaali hyödyttää kaikkia osapuolia – niin idea-aihion luovuttanutta yritystä kuin tiimin osaajiakin.

Protomo-palvelut tuottaa franchising-periaatteella paikallinen Protomo-operaattori, ja kansallisena koordinaattorina toimii innovaatiopalveluyritys Hermia Oy. Työtä tukee mm. työ- ja elinkeinoministeriö, Sitra ja Tekes.

Työtä ja menestystä koko seudulle

Protomo perustettiin Tampereen korkeakoulujen opiskelijoiden innovaatiopaja Demolan toiminta-ajatuksen hyväksi havaitulta pohjalta, ja ensimmäiset Protomot aloittivat toimintansa viime vuonna. Kouvola liittyi Protomo-kaupunkeihin tänä vuonna, kun Kouvola Innovation aloittaa Protomo-operaattorina.

Protomo-operaattorin tehtävänä on tarjota puitteet tiimien toiminnalle. Maksuttoman infrastruktuurin tarjoamisen lisäksi Kinno avustaa tiimejä neuvomalla ja sparraamalla.

myötä lanseerasimme Kinnon Protomo-operaattoriksi 20.3.2010. Ensimmäiset Protomo-tiimit aloittavat toimintansa jo tänä keväänä, Protomovetäjä Mika Lammi kertoo.

Protomot ovat tehokkaita työllisyyden tukijoita ja uusien yritysten laukaisualustoja; Jyväskylässä Protomosta sai viime vuonna alkunsa peräti kymmenen uutta yritystä. Toimintamallista saatu hyöty leviää laajentuneen liiketoiminnan myötä koko Protomo-kuntaan, mikä on varsinkin elinkeinoelämän rakennemuutoksista kärsiville paikkakunnille hyvä uutinen.

– Aika näyttää, miten Protomo-yritykset menestyvät. Alku ainakin näyttää todella lupaavalta. Protomossa innovaatio on tärkeintä – luomme uutta. Protomo ei kuitenkaan kilpaile muiden olemassa olevien konseptien kanssa, sillä rajapintaa riittää kyllä kaikille. ”Konseptikateuteen” ei siis ole aihetta.

Alkufokus digibisneksessä

Kinnon Protomo-vetäjä Mika Lammi on aktiivisesti mukana digibisnes-toimialan kehittämisessä ja mahdollistamisessa Kouvolan seudulla. Protomo onkin yksi tapa toteuttaa missiota, sillä Kinno keskittyy Protomo-operaattorina aluksi digipainotteisten tiimien koostamiseen.

Kinno Protomo-operaattorina

- mahdollistaja
- yhdistäjä
- infrastruktuurin ja toiminnan kehysten antaja

Protomo yrityksille

Yritykset, järjestöt, yksityiset henkilöt

- hyödyntämättömät tuote- ja palveluaihiot tiimien kehitettäväksi
- tiimin innovaattorina toimiminen
- mahdollisuus tuoda omia asiantuntijoita tiimiin
- osallistuminen ja käyttöoikeus tiimin kaupallistettuun ratkaisuun tiimin ja yrityksen välisen Protomo-sopimuksen mukaisesti

Protomo työntekijöille

Vastavalmistuneet, työttömät tai lomautetut ammatillaiset

- mahdollisuus uuden luomiseen ja itsensä kehittämiseen
- oman yrityksen perustaminen hallitusti
- käyttöoikeus tiimin kaupallistettuun ratkaisuun tiimin ja yrityksen välisen Protomo-sopimuksen mukaisesti

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

Protomo Kouvola
Kouvola Innovation Oy
Projektipäällikkö Mika Lammi
Puh. 020 615 6624
mika.lammi@kinno.fi

kinno
Kouvola Innovation Oy

PROTOMO

- ▶ www.kinno.fi
- ▶ www.protomo.fi

Laaja tarjonta yksissä puitteissa

Ammattikoulutus on eteläisessä Kymenlaaksossa enemmän samoissa käsissä kuin pohjoisessa, jossa aikuis-koulutus ja oppisopimuskoulutus toimivat erillisinä.

**Teksti: Auli Kousa ▶
Yläkuva : Seppo Kousa
Alakuvat: Ekami**

Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto, Ekami, kattaa 53 eri tutkintonimikettä ja nuorison perustutkintojen lisäksi laajan koulutusvalikoiman aikuisille. Myös oppisopimuskoulutus ja nuorten työpajat toimivat hallinnollisesti saman koulutuskuntayhtymän sisällä.

Yli kolme tuhatta

Apulaisrehtorit **Timo Erikoinen** ja **Jukka Lindroos** kertovat kuuden kymmenestä valitsevan ammattiopetuksen, johon Etelä-Kymenlaaksossa lasketaan Ekamin lisäksi Harjun oppimiskeskus. Ekamissa on paikkoja perustutkintoa suorittaville 2290; opiskelijoita on nyt 2300.

Erikoisimmat linjat ovat

merenkulku, josta valmistuu vahtikonemestareita ja vahtiperämiehiä, puuveneenrakennus, josta valmistuu veneenrakentaja-artistiaaneja ja musiikkiala, josta tulee muusikoita.

Erillinen aikuiskoulutus painottuu ammattitutkintoihin ja erikoisammattitutkintoihin, vaikka joitakin perustutkintojakin on tarjolla. Kun oppisopimukset lasketaan mukaan, aikuisopiskelijoita on vuodessa 1200. Opiskelijatyöpäiviä heillä on keskimäärin 730. Aikuiskoulutuksen toteutus- ja rahoitusvaihtoehtoina ovat yhteishankinta- ja henkilöstökoulutus sekä omaehtoinen ja työvoimapolitiittinen koulutus.

Maahanmuuttajat näkyvät sekä omissa kieliryhmissään että lähes joka koulutuksessa. Venäläiset ovat suurin ryhmä, mutta eri kansalaisuuksien edus-

Timo Erikoinen ja Jukka Lindroos näkevät yhteistyön yritysten kanssa sujuvan hyvin. Työssäoppimispaikkoja on riittävästi useimmilla aloilla myös tiukkoina aikoina.

tajia on jatkuvasti koulutuksessa noin 70. Kotkan katukuvassa näkyy 90 kansalaisuutta.

Paras pohja jatsoon

Yhdistelmäopinnot, toisin sanoen lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen yhdistäminen onnistuu kaikilla muilla Ekamin koulutusaloilla paitsi musiikkialalla ja merenkulussa. Kansainväliset merenkulun säännökset vaativat niin paljon tunteja, ettei koulutusohjelmaan jää lukio-opintojen vaatimaa tilaa.

Yksi alkava ryhmä opiskelee lukioaineet Haminan lukiossa, jossa ammattikoululaisia on kaikkiaan 50. Kotkan Lyseon lukion kanssa ryhmiä on kolme ja opiskelijoita 250.

Ammattilukiolaiset valmistuvat ammattiin kolmessa vuodessa ja saavat jatko-opintojen tueksi 40

opintoviikkoa lukion yleisivistystä. Neljäntenä vuonna voi halutessaan ottaa lisää lukioaineita ja kirjoittaa ylioppilaaksi.

Yhdistelmäopinnot suorittaneet pärjäävät jatko-opinnoissa hyvin, sillä hallussa on sekä ammatillinen että yleisivistävä pohja. Ammattikorkeakoulu ja yliopistot tukevat kuitenkin niitä, jotka hallitsevat vain toisen keskiasteen vaihtoehtoista. Tasa-arvoisen jatko-opintokelpoisuus hyväksyttiin jo 1990-luvun puolella. Yliopistoilla on edelleen mahdollisuus rajoittaa ammatillisista opipilaitoksista valmistuneiden pääsyä koulutusohjelmiinsa.

Työssä opitaan

Ekamin apulaisrehtorit vakuuttavat yhteistyön sujuvan seudun yrittäjien ja työnantajien kanssa hyvin.

Nuorilla on harvoin vaikeuksia työssäoppimispaikkojen saannissa. Oppilaitos tekee yhteistyötä kaiken kokoisten yritysten kanssa. Suurimmat kumppanit ovat usean sadan henkilön yrityksiä.

Joillakin linjoilla opiskelijat hakevat oppimispaikat itse. Esimerkiksi liiketaloudessa se on osa koulutusta. Useiden työssäoppimispaikkojen kanssa Ekami on tehnyt pitkäaikaisen sopimuksen. Lama on vaikeuttanut selvästi vain kone- ja metallialan työssäoppimispaikkojen saantia.

Timo Erikoinen ja Jukka Lindroos eivät ole havainneet minkäänlaisia ennakkoluuloja maahanmuuttajia kohtaan. Päinvastoin venäjätaitoiset ovat erityisesti palvelualoilla kysytyjä.

Työssäoppimispaikasta tulee usein kesätyöpaikka tai jopa pysyvä työpaikka, vaikka työllisyystilanne

onkin selvästi heikentynyt. Kaikille ei työtä omalta seudulta riitä, joten Helsinki vetää nuoria.

Jotta mahdollisimman monella syntyisi pysyvä kontakti omaan kotiseutuun ja avautuisi työpaikka työssäoppimisjakson myötä, nämä jaksot on sijoitettu useilla aloilla opintojen päätteeksi, Timo Erikoinen sanoo. Jukka Lindroos täydentää, että nämä kontaktit ovat elintärkeitä.

Jos työssäoppimispaikkaa ei yrityksistä huolimatta löydy, ja opinnot uhkaavat sen vuoksi keskeytyä, työssäoppiminen järjestetään koulun omissa urakointiryhmissä tai käytetään työpajoja. Työpajojen päätehtävä on työllistää nuoria, jotka ovat olleet pitkään työttöminä.

Ekami tarjoaa myös kesätöitä omille opiskelijoilleen. Työpaikkoja on lähinnä kunnossapitotehtävissä ja merenkulun toimipisteissä sijaitsevassa kesähotellissa. ■

Harjoittelut myöhemmäksi

**Teksti: Auli Kousa ▶
Kuva: Ekami**

Ammattiopintojen harjoitteluja on aina vain enemmän painotettu opintojen loppuun. Tämä antaa opiskelijalle paremmat valmiudet selvittää työpaikalla eteen tulevista tehtävistä ja oppia uutta, kun pohja on vanhempi. Työnantajat pystyvät myös ottamaan parem-

min harjoittelijoita, joille ei enää tarvitse opettaa alan perusasioita. Erityisesti teknisillä aloilla kaikki harjoittelu on opintojen lopussa.

Harjoittelun rahoitus vaihtelee rajustikin aloittain. Useimmilla aloilla harjoittelija on työnantajalle ilmainen tekijä. Ilmaisuu- ta vastaan harjoittelijalle on annettava hyvä opastus

tehtäviin, jotka kehittävät tämän ammatillista osaamista.

Lähinnä terveysalalla koulu maksaa työnantajalle, joka vastaa niin työntekijän kuin hoidettavan turvallisuudesta. Tällä alalla harjoittelua oppiminen on yleensä hyvin myös taattu.

Korkeakouluopintoja suorittavien harjoittelusta maksaa työnantaja jo use-

amin harjoittelijan palkkaa. Tällöin harjoittelun onnistuminen onkin enemmän opiskelijan itsensä vastuulla ja työnantajan on saatava opiskelijalta palkkaa vastaava työpanos. ■

Harjoittelu on työnantajalle useimmiten ilmaista. Silloinkin on tärkeää, että opiskelijalla on ammatin perustaidot hallussa. Harjoittelun keskittäminen opintojen loppuun on hyvä suuntaus.

YRITTÄJÄTARINOITA

Kirsistä vuoden sihteeri

Teksti: Auli Kousa ▶

Kirsi Nyholm Valkealan Yrittäjät ry:stä palkittiin vuoden 2009 sihteerinä. Hän ei ollut palkintojenjakotilaisuudessa paikalla, vaan vietti yrittäjäpuolisonsa kanssa kahden viikon liikutalomaa kaukomailla.

Kirsi Nyholm aloitti yritystoiminnan vuoden 2005 lopulla, lopetti palkkatyön vuodenvaihteeseen, kun oli saanut ensimmäiset asiakkaat ja liittyi Yrittäjiin heti keväällä. Ensimmäinen asi-

akas sattui olemaan tuoloin Kymenlaakson Yrittäjälehteä tehnyt Valkealan Sanomat Oy, joka kaipasi sihteeria päiväksi viikossa.

Liittyttyään yhdistykseen Kirsi Nyholm valittiin heti hallitukseen ja sen sihteeriksi. Rahastonhoitajan tehtävät hän sai myöhemmin. Aikaa hän arvelee tehtäviin menevän yhden työpäivän verran kuukaudessa. Niin palkallisia kuin palkattomia töitä hän ottaa joskus mukaan myös mökille saadakseen pitää edes puolik-

si lomaa.

Sihteerin tehtäviä on kertynyt nykyiseltä kotikylältä sekä muista alueellisista seuroista. Valkealan Kiekko tarvitsi hänet myös toiminnanjohtajaksi huolehtimaan kaikista talousasioista.

Kirsi Nyholm näkee Yrittäjien tehtävät tärkeinä, vaikka välillä on pakko hoitaa ensin oma yritys. Hän arvelee, että yrittäjät eivät riittävästi osaa käyttää yrittäjärjestön palveluita. Vaikka virkistystoiminta voi yksin yrittävälle korva-

ta työyhteisön puuttumista, tärkeämpää kuitenkin on, että järjestö tarjoaa neuvoja yrityksen kriiseissä.

- Kysymällä ensin säätyy harmeilta, Kirsi Nyholm muistuttaa. Hän kehottaa kysymään työsuhdeasioista ennen päätöksiä ja toteaa lakipalveluista ja taloushallinnon koulutuksesta olevan suoraa hyötyä yrittämiseen. ■

Vuoden sihteeri Kirsi Nyholm palasi lomalta pirteänä ja päivettyneenä. Runsas liikunta lämpimässä uuvutti hetkeksi, mutta virkistää pitkään.

Yrittäjä selviytyy kannattavilla päätöksillä ja apua hakemalla

Yrityksen ei tarvitse olla huonossa kunnossa ennen kuin hakee apua, Kymen Yrittäjien toimitusjohtaja Tiina Moberg sanoo.

Teksti ja kuva: Auli Kousa ▶

Moni konkurssi pystytään välttämään, jos yrittäjä lähtee kysymään tukea ja neuvoa jo siinä vaiheessa, kun talous alkaa tiukentua.

Yrityksen tilanteeseen parhaiten soveltuva luokku ei välttämättä löydy heti, mutta yrityspalveluja tarjoavat osaavat ohjata yrittäjiä myös muihin palveluihin. Solmut lähtevät aukeamaan, kun lähtee jostakin päästä liikkeelle.

Kuntien elinkeinopalve-

lut ja elinkeinokeskukset antavat rahoitusta työlle, jota yrittäjäjärjestö usein käytännössä järjestää. Osa palveluista on yrityksille ilmaisia, osa maksullisia.

Viimeisimmän laman myötä rakennetusta tukiverkkopalvelusta on moni jo saanut apua. Palvelu aloitettiin Kymen alueella syyskuussa 2009. Tarjolla on talouden vakauttamista ja vertaistukea vaikkapa 90-luvun lamasta selvinneeltä. Käytettävissä on tietopankki ja henkistä tukea antavia keskustelujä-

Suurin osa työstä, jota esimerkiksi **Marja-Leena Joukainen** tekee, on ollut pikaselvityksiä. Lisäksi hän on yritysten puolesta sovitellut maksuaikoja ja ottanut verottajaan yhteyttä. Monelle on yllätys, että verottajankin kanssa voi nykyisin neuvotella. Sielläkin on tajuttu, että on parempi saada maksut viiveellä kuin ajaa nurin elinkelpoisen yritystoiminta.

Yrityksen kuntokartoitus voi auttaa myös ennakoimaan ja opettaa yrittäjää laskemaan kannattavuutta.

Heikoimmista osioista voi huomata luopua ja kuluja oppia karsimaan. Tämä palvelu on ollut tarjolla kauemmin.

Yrittäjäviisautta

Viisaimmat kehittävät yritystään ennakoiden ja hankkivat jatkuvasti lisätietoa. Koulutustilaisuuksista voi saada vinkkejä sekä suoraan toimintaan että lisäavun hakemiseen. Koulutuksiin harvemmin osallistuvat ne, joille se eniten olisi tarpeen. Osallistujat kokevat yleensä saavansa jotakin uutta ja vahvistusta aiemmin opittuun. Jos eivät muuta, koulutukset antavat tunnun, että moni muu käy arjessaan läpi samantapaisia asioita.

Niilläkin aloilla, joita vähentyneet työt ovat kovimmin koetelleet, selviytyvät jatkamaan ne, jotka tekevät kannattavimpia päätöksiä.

Hyvä esimerkki on kuljetusala, jota ovat koetelleet niin polttoaineiden hinnat, verotuskäytännöt, palkan korotukset kuin kilpailutusten yhdisteleminen. Jos lähtee laskemaan hintoja alle kulujen saadakseen edes joitain ajoja, aiempien vuosienkin tulokset on nopeasti syöty. Järkevämpää on laskea, kuinka monelle autolle ajoja riittää ja laittaa loput seisontaan, jolloin säästyy kuluja. Näin on nopeasti valmiina iskuun, kun tilanne paranee. ■

Marja-Leena Joukainen on tehnyt paljon pikaselvityksiä yrityksille, joita uhkaa rahoituskriisi.

Ehkä yrittäjäksi

Teksti: Auli Kousa ▶

Marika Nieminen valmistuu sähköalalta. Toisena vuonna harjoittelua on kaksi ja kolmantena neljä kuukautta. Hänellä on hyviä kokemuksia harjoittelujaksoilta. Ohjaajilta saattoi kysyä neuvoja. Hän suoritti molemmat harjoittelut kotimaassa. Kolme opiskelutoveria lähti neljäksi viikoksi ulkomaille.

- Itse on otettava asioista selvää ja oltava aktiivinen, on osattava noudat-

taa työaikoja ja työpaikan sääntöjä. Kotona pitää olla sellainen kuri, että vastuu kasvaa, eikä tehtäviä jätetä kesken, Marika latelee.

- Niitä, jotka eivät ole kotona oppineet, pitää kasvat-
taa ala- ja yläasteella.

Marika Nieminen aikoo hankkia lisää koulutusta, jos ei työpaikka heti heltä. Ajatuksissa siintää mahdollisuus yrittäjyydestä. Siinä tapauksessa eniten hyötyä on ratkaisevien käden taitojen lisäksi kaupallisesta koulutuksesta. ■

Ammatti ja yleissivistys samassa paketissa

Teksti: Auli Kousa ▶

Ammattiopetuksen opiskelijamäärät ovat kasvussa. Pelkkää lukiota haluaa käydä aiempaa harvempi. Kokemus on opettanut, että työpaikan saa todennäköisemmin ammattitaidon kuin laajan yleissivistyksen ja vaikuttavien tutkintojen varassa, jos into ja taito eivät riitä opiskeluun vaativille tieteellisille ja teknisille aloille.

Syksystä 2006 opetusala-johtajana Kouvolan seudun ammattiopistossa toiminnut **Eeva Sahlman** kertoo KSAO:ssa noin 170 opiskelijan valinnan yhdistel-

mäopinnot, joissa ahkerat opiskelijat saavat neljässä vuodessa sekä koko lukion että ammattitutkinnon.

Uudistus tuo opinnot vielä useamman ulottuville, kun kaikki lukio-opinnot keskitetään Salpausselänkadulle erillisille lukiopäiville. - Näin opiskelijat saavat enemmän eväitä matkaan, Eeva Sahlman kuvaa. Sosiaalialan ja teknisen alan opinnoissa yhdistelmä ei aiemmin ole ollut mahdollista. Liiketalous on tarjonnut yhdistelmää, jossa kolmessa vuodessa saa ammatin lisäksi ylioppilastodistuksen pakollisten aineiden perusteella. ■

Samppanjan kupliva tunnelma

Viinikellari

Viini on joillekin elämäntapa. Samppanja on maailman hienoin viini - raikas ja pitkäikäinen. Nautitko sinä cavaa, spumantea, Elyseetä vai samppanjaa?

Teksti: Ulla Maria Hoikkala

Kuohuvien juomien alkulähde on Ranskan Champagnen alueen mullassa, Epernayn ja Reimsin kaupunkien tietämillä. Siellä on kasvatettu iät ja ajat rypäleitä, joista on valmistettu viiniä. Tarinan mukaan samppanja syntyi, kun yksi viinipullo pamahti Hautvillersin munkkiloostarissa erään munkin kasvoille. Tämä meni naama vaahdossa uskoutumaan rippi-isälleen Dom Perignonille sanoen: "Saatana tuli pullos-ta ulos."

Dom Perignon pisti asian korvan-sa taakse. Tästä lähti samppanjan kehitys. Dom Perignon keksi, että kitalakea hauskaasti kutittavat kuplat syntyvät tietyn käymisprosessin kautta, kun alueen viiniviljelijät jättivät viininsä talon alla oleviin puutynnyreihin kylmän talven ajaksi. Kylmässä viinin käyminen hidastui ja kevään lämpö käynnisti käymisprosessin uudelleen. Viinistä tuli kevyesti poreilevaa.

Dom Perignon suunnitteli juomalle uuden pullon, jonka pohjassa on paksun peukalon kokoinen kuoppa. Varsin ovela keino saada pullon sisälle kertyvä paine hallintaan.

Rypäleet tuuttiin, samppanja ulos

Samppanjan valmistus on monimutkainen ja äärimmäisen pitkä prosessi. Valmistus tapahtuu käsityönä, kuten pitsinvirkkaus. Lanka (rypäleet) valitaan huolellisesti käsin, kourun (rypäleiden sekoituksen) pitää olla juuri oikeanlainen lankaan nähden ja käsialan (käymisprosessin) on oltava tasaisen varma. Lopputulos on molemmissa kaunis, lähes täydellinen, pitsimäinen kuvio.

Tunnetuimpien tuottajien kellarimestarit tuntevat rypäleet paremmin kuin omat taskunsa. Ja heidän täytyykin, sillä valmista tuotetta pääsee maistamaan vasta noin 5-10 vuoden kuluttua. Sooloiluihin ei juurikaan ole varaa.

"Avataan pullo samppanjaa ja juhlat on pystyssä"

Samppanja on vuosien saatossa tullut yhä lähemmäs myös ns. tavallisia ihmisiä. Ennen ainoastaan ylimystön juomana tunnettu, kupliva herkku löytää tiensä yhä useam-

man ruokajuomaksi. Valmistujaisiin, kihlajaisiin, ylioppilasjuhliin, häihin - ja muuten vaan mukavan yhdessäolon juhlistajaksi.

Tuotannon määrä ei välttämättä huononna laatua. Ääripäänä voitaneen mainita ehkä maailman tunnetuin ja arvostetuin samppanja-merkki Dom Perignon, jonka tuotanto vastaa noin viittä prosenttia maailman samppanjan 330 miljoonan pullon vuosituotannosta. Esimerkiksi Dom Perignonilla on takataskussaan riittävästi rahaa ostaa maailman parhaita rypäleitä ja kehittää niistä maailman parhaita kuplivia juomia.

Brändin merkitys on samppanjassa suuri. Esimerkiksi viininmaistelussa on mahdotonta välttyä siltä, etteikö nimi vaikuttaisi mielipiteeseen. Tunnetut merkit ovat tietty laadun tae ja niihin luotetaan, vaikkakin vähemmän tunnetuissa on yhtä lailla laadukkaita juomia.

Maku on aina ehdottomasti tärkein, mutta ulkonäkö on puoli ruokaa. Eräiden asiantuntijoiden mukaan kuitenkin vain vaatimattomat ja huonot viinit joutuvat koreilemaan etiketeillä ja pullon muodolla.

Rypäleiden kasvatusta voitaneen verrata lasten kasvatukseen. Köynnöstä ohjataan kasvun aikana monin tavoin, esimerkiksi antamalla vettä tai jättämällä taimi kastelematta. Aivan samoin kuin ihmiset, jotka joutuvat taistelemaan menestymisensä puolesta. Heistä tulee sitkeämpiä ja laadukkaampia kuin kulturalisikalla syötettynä.

Jos köynnöksellä on aina kaikkea tarvittavaa, sen viineistä tulee usein vaatimattomia.

Kymijokilaakson Viiniseura on viininyöstävien vapaamuotoinen foorumi, joka kokoontuu 5-8 kertaa vuodessa erilaisten viiniin liittyvien tapahtumien merkeissä.

Yhteistyökumppanimme
Kouvolan Matkatoimisto Oy

Matkailun keväässä vanhaa ja uutta

Kouvolan Matkatoimiston kevättarjonta on monipuolinen paketti uudelleen löydettyjä kohteita, uusia tuu- lia ja ihania kestopuosukkeja.

Kevätuutuutena Puolan kolmois- metropoli

Kouvolan Matkatoimiston matkailu- kevät on monipuolinen; puutarha- matkaa Irlantiin, Italian Toscana, Mauritzbergin linnaa, Legolandia ja Kolmårdenin eläintarhaa... Myös toukokuussa avautuva Shanghai maailmannäyttely on oiva tilaisuus tutustua miljoonakaupungin syke- keeseen vilkkaimmillaan.

"Finnlines-yhteistyömme laajen- tumisen myötä tuomme uutuutena kohteeksi Gdynian, Gdanskian ja Sopotin kolmois-kaupungin Puolassa. Metropolialue tarjoaa koettavaa joka makuun, mm. golfia", Kouvolan Matkatoimiston toimitusjohtaja Si- nikka Laukas kertoo.

Pienryhmäkin matkalle räätälöidysti

Nostalgikon kannattaa suunnata nyt junamatkalle Pietariin. Venäjän junakalusto on joulukuussa uusiu- tumassa, jolloin vanha Repin pois- tuu käytöstä - kannattaa käyttää tilaisuus hyväkseen jos Repiniä ei aiemmin ole kokenut, Moskovaa ja Tolstoi-junaa unohtamatta!

Pietari tarjoaa nostalgian lisäksi paljon uutta; kaupungissa on mm. monia uusia hotelleja. Hotellin si- jainti kannattaa Pietariin mennessä miettiä tarkoin, sillä liikenteen vuoksi liikkuminen voi olla hankalaa.

"Kesäinen Pietari on todella upea kokemus pienryhmälläkin. Räätä- löimme jo 4-5 hengen ryhmille Pie- tari-paketteja, joihin saa vaikkapa minibussin oppaaneen. Matkapaketit ovat helppoja ja turvallisia, ja avus-

tamme myös viisumin hankinnassa. Viisumivapaata risteilyä tarjoavat 20.4.2010 alkavat uutuusretkem- me Helsinki-Pietari Peter Linella."

Edullista kylpylä- lomailua Virossa

Viron suosituimpia kohteita on Saa- renmaa, jonne suuntaavat niin ryh- mät kuin autoilijat. Saarenmaa on myös oiva golf-kohde, jonka kausi alkaa muutamaa viikkoa aikaisem- min kuin meillä.

Viron kylpylät tarjoavat moni- puolisesti palveluita. Jos aikaa on, kannattaa ottaa viikon tai kahden paketti itsensä hemmotteluun. Hin- nat ovat erittäin kilpailukykyisiä ja matkustamisesta on tehty helppoa; liityntäbussit vievät vaivattomasti satamaan ja matkatavarat hoituvat usein tavarabusseilla Tallinnaan.

Liikematkalle vankalla ammat- titaidolla

Kouvolan Matkatoimisto paketoi ammattitaidolla myös yritysmat- kat. "Rakennamme yritysten kou- kus- ja ammattimatkat asiakkaan toiveen mukaan - kohteet, tulkit, kuljetukset, majoituksen - kaiken tarvittavan ja aina asiantuntevas- ti ja joustavasti. Yritysmatkailu on meille sydämen asia; etsimme uu- sia kohteita ja yhteistyökumppa- neita, jotka tuntevat suomalaiset ja suomalaisten odotukset. Tiedäm- me, että homma pelaa ja uskallam- me lähettää matkustajat turvallis- mielin matkalle."

Yhtä matkaa maailmalle jo yli 20 vuotta!

Palvelemme ma-pe 9-17.30
Asemakatu 1 Kouvola
puh. (05) 744 3100

KOUVOLAN MATKATOIMISTO OY
MATKAKETJU - TRAVELCHAIN

Nuoret naparetkellä Oulussa

70 nuorta yrittäjää kokoontui ennen pääsiäistä Ouluun rakentamaan yhteyksiä, pohtimaan, miten yrittäjien yhteistoiminta saataisiin kiinnostamaan nuoria, ja viihtymään ikäistensä seurassa.

Teksti: Auli Kousa ▶
Kuvat: Kymen Yrittäjät

Kymen panos Tulevaisuuden Tekijät -tapahtumassa oli vahva, sillä reissussa oli kymmenkunta nuorta

yrittäjää ja ohjelmassa mukana puheenjohtaja **Teppo Sainio**, jonka vastuulle Suomen Yrittäjien hallituksessa on erityisesti annettu tulevaisuus ja nuorten toiminta.

Nuoria mukaan

Siru Vainio kokoaa ryhmää kehittämään nuorten toimintaa Kymenlaaksossa. Hän koki Oulun matkan monella tavoin antoisana.

Perjantain illan ohjelmassa oli vaihtoehtona kiertomatka kaupungissa. Silti moni valitsi vapaaehtoisestikin ryhmän, jossa pääsi pohtimaan järjestötoiminnan tulevaisuutta.

Oulussa testattiin tiimityön merkitystä iloisissa tunnelmissa Pohjanlahden rannalla.

Ryhmissä pohdittiin, miten nuoria saisi lisää yrittäjiksi ja kiinni järjestötoimintaan. Nuoret kokevat helposti, että toiminta on vain kokeneita yrittäjiä varten, jos sitä pyörittävät vain kokeneet yrittäjät.

Teppo Sainio tuo esille monen nuoren yrittäjän elämäntilanteen, jossa jo yrityksen ja perheen yhteensovittaminen on haastavaa. Siru Vainio muistuttaa, ettei edes puheenjohtajan tehtävä ole liian vaativa, jos töitä osataan jakaa.

Opiskelijajäsenyydestä oli voimakkaita mielipiteitä puolesta ja vastaan. Siru Vainio itse katsoo, että opiskelijoita, jotka eivät vielä ole yrittäjiä, tulee tavoittaa muilla keinoilla.

Hän pitää erityisen tärkeänä yhteistyötä koulujen kanssa, kunhan muistetaan, etteivät yrittäjät voi kovinkaan paljon kehittää

opetusta korvauksetta. Hän painottaa myös, että opettajien on tärkeää pitää työelämäjaksoja nimenomaan omalla alueella, jotta saata-va osaaminen on todellista.

Erityisesti matkoilla Kymenlaakson porukka ehti pohtia, miten omaa toimintaa voitaisiin kehittää niin, että nuorille olisi mielekästä tulla mukaan. Nuoret kaipaavat asiaa ja hyötyä myös kokouksista. Niissä tulee nuoria olla enemmän kuin yksi, jotta ääni kuuluu ja koko järjestön toiminta nuortuu.

Matkalla syntyi myös ajatus järjestää vastaava tapahtuma muutaman vuoden päästä Kymenlaaksossa. Ensi vuonna on vuorossa Jyväskylä.

Naparetkellä voitokkaasti

Vakavan pohdinnan lisäksi nuorten tapahtumassa opittiin viihtyen.

Lauantain Pöminäarin aloittivat Suomen Yrittäjien puheenjohtaja **Jarkko Wuorinen**, Nuorten Yrittäjien valiokunnan puheenjohtaja **Tarja Nieminen** ja Fennian edustaja **Kari Björklöv**.

Valtakunnallinen Nuori Yrittäjä -palkinnot menivät

Tavoita tehokkaasti!

Jalusta Kontakti on helppokäyttöinen ja luotettava viestintäratkaisu yritysten tiedottamiseen ja markkinointiin.

Sähköinen uutiskirjeviestintä on tehokas työkalu B2B-asiakashankinnassa ja sen avulla ylläpidät olemassa olevia asiakassuhteita vaivatta. Jalusta Kontakti sopii niin pienyritysten tarpeisiin kuin myös isompien yritysten asiakaskontaktointiin. Nosta yrityksesi sähköinen viestintä uudelle tasolle!

Ota yhteyttä!

Veli-Matti Ahonen, myyntijohtaja
veli-matti.ahonen@aptual.fi
puh. 045 138 4124

viidelle nuorelle miehelle ja teknisille aloille Helsinkiin, Tampereelle, Jyväskylään ja Kuopioon.

Pöminöiden pääasia oli Patrik "Pata" Degermanin selostus **Veikka Gustafssonin** kanssa tekemänsä naparetken valmisteluista: "Mahdoton tehtävä Mount Sisu" Antarktiks -89,2°C.

- Esitys oli huippuhyvä, Siru Vainio hehkuttaa. Perusviesti oli, että mitä tahansa voi tehdä, kun on riittävästi tahtoa ja sisua. Itse naparetki oli hieno kokemus. Esitys keskittyi kuitenkin sen valmisteluun, jossa tarvittiin yrittämistä, huumoria, hulluutta ja erityisen luovaa tapaa ajatella. Esille nousi kaverin arvo. Yrittämisessä ei ole varaa kumppaniin, joka vetää välistä.

Käytännön selviytymis-seikkailu nuorille yrittä-

jille oli varattu Pohjanlahden rannalle. Ohjelma lupasi, että Naparetkellä törmää ainakin tiimityön merkitykseen tavoitteiden saavuttamiseksi, välttämättömyyksiin hengissäpysymisen taitoihin, kommunikointiin ja oman viestin perille saamiseen sekä omien tavoitteiden ja taitojen tunnistamiseen.

Siru Vainio kertoo aamulla selvinneen, että hänet on valittu joukkueen johtajaksi ja keitä jäseniä arpa on ryhmään heittänyt. He kehittivät tarinan yrityksestä, jossa on työntekijä ja monta johtajaa. Muutamat, kuten turvallisuusrasti, kysyivät tosielämän taitoja. Hauskin oli rasti, jossa piti naruja avulla saada yhteispe-

Tulevaisuuden Tekijät -tapahtuma kokosi yhteen 70 nuorta yrittäjää ympäri Suomea.

lillä lankut liikkumaan eli vaativa versio yhteissuksista. Vaikeinta oli keksiä, miten kanisteri saadaan naruja avulla siirrettyä huijulta toiselle. Kuten kaikki hyvät keksinnöt, syntyi tämäkin vahingosta, kun kanisteri kaatui ja joukkue keksi kiertää naruja.

Jos jäällä tuli perusteellisista pukeutumisohjeista, vain muutaman asteen pakasesta ja liikunnasta huolimatta vilu, pääsi illalla lämmittelemään Karibian tunnelmiin, kun edellisiltä oli kuulemma vietetty haamun asuinpaikassa. Siru hymyilee Naparetken voitonkin lämmittäneen. ■

Kotkan Yrittäjien koko perheen talvitapahtuma 14.3.2010

Riemukasta menoa Santalahdessa

Teksti: Kaija Sainio ▶

Aurinko pilkisteli ja pikkupakkanen nipisteli poskia kun runsaat 40 kotkalaista yrittäjää perheineen saapui talviseen Santalahden Lomakylään viettämään ensimmäistä yhteistä talvitapahtumaa. Päivän ohjelmassa oli jokaiselle jotakin: pulkka-, pilkki- ja mölkkykisa sekä tietysti makkarapaistoa Lapin kodassa ja rekiäjelua pitkin lomakylän raittia.

Pulkkakisaan osallistui parikymmentä huimapäistä poikaa ja tyttöä, jotka vielletivät mäkeä alas vapaalla tyyliä ja pitkälle. Pilkkikisan osallistujamäärä jäi vä-

hemmäksi – vaan ei vähemmän innokkaaksi. Sintin sinttiä ei merestä tällä kertaa ylös saatu, joten onneksi Lapin kodassa oli muuta evästä tarjolla nälkäisille pilkkijöille.

Mölkkyä heittivät niin lapset kuin aikuisetkin ja pj. Raimolla olikin pinnisteleminen, jotta ehti laskea tulokset ennen kuin uusi innokas mölky heittäjä pääsi vauhtiin. Eniten vauhtia tarjosi kuitenkin rekiäjelu, jossa reen kyydissä viiletettiin mäkeä ylös ja toista alas.

Palkintojenjako kruunaa kilpailun ja niin pulkkakissakin jaettiin palkinnot, ensimmäiset kolme saivat

mitalin ja Y-logolla somistetut lusikat jaettiin kaikille kilpailijoille.

Mukana päivän menossa ja kuluissa oli myös Fennia, mistä kiitokset heille.

Kiitokset myös kaikille päivän tapahtumiin osallistuneille, saimme mukavan

Rekiäjelu oli talvitapahtumassa kaikkien suosikki.

talvipäivän. Ensimmäinen kerta on aina alku, josta on hyvä jatkaa – tavataan näissä merkeissä ensi keväänä 2011. ■

Pilkkikisassa tarpeen saappaat ja sadetakki

Teksti: Auli Kousa ▶

Kuva: Seppo Kousa

Kuusankosken ja Valkealan Yrittäjät järjestivät yhteisen pilkkikisan Lappalanjärven pohjoisrannalla maaliskuun viimeisenä sunnuntaina. Kuusankosken yhdistyksen puheenjohtaja **Aimo Rautiainen** oli kerännyt varsin hienon ja laajan palkintokokoelman, joten jokainen pilkkijä sai varmasti jotakin, sillä sohjon ja veden sekainen kerros jään päällä ja rapia

sade eivät houkuttelleet väkeä mukaan sankoin joukoin. Puheenjohtajan puoliso **Marja Rautiainen** jäi suosiolla Kouvolan Ladun majalle keittelemään kahvia. Hän sai myös tulet syttymään kodassa, joten jäältä palaavia pilkkijöitä odottivat letut ja makkarat.

Marja Rautiainen kertoi Kuusankosken Yrittäjien käyneen muun muassa hohtokeilailemassa ja teatteriretkillä, joihin väkeä on saatu mukaan huomattavasti enemmän. ■

Valkealan Yrittäjien puheenjohtaja Lasse Kemppinen on puolisonsa Kirsin kanssa valmiina lähtemään jäälle. Sateeseen aikoivat myös Teijo ja Mervi Jaakkola Kuusankosken Yrittäjistä. Heidän välissään majaa pystyssä pitänyt pilkkikisan emäntä Marja Rautiainen.

KOUVOLAN YRITTÄJÄT

Jäsentiedotteet

Tiedottaminen sähköistyy

Siirrymme yhä enemmän sähköiseen tiedottamiseen. Mikäli yritykseltäne puuttuu jäsenrekisteristä sähköpostiosoite, voitte lähettää sen osoitteeseen: kouvolan@yrittajat.fi

Kaksi tiedotetta on jo lähetetty, joten jos ette ole niitä saaneet, osoitteenne puuttuu rekisteristä tai se ei ole toiminnassa.

www-sivut uusiutuvat

Käy tutustumassa uudistuneisiin kotisivuihimme osoitteessa: www.yrittajat.fi/kouvola

Sivustolta voi ostaa banneritilaa 200 €/vuosi. Katso tarkemmat tiedot www-sivuilta.

Tapahtumat

Yritystä Kouvolassa

Firmatori-tapahtuma to 16.9. klo 13 - 17 Kouvolan raviradalla

Viime vuonna järjestetty Yritystreffit on nyt FIRMA-TORI. Firmatori-tapahtuma on tarkoitettu erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille sekä yhteisöille.

Tapahtumassa saat oman yrityksesi esille ja voit esitellä sen tuotteita ja palveluita.

Katso lisää osoitteesta: www.firmatori.fi ja ilmoittaudu mukaan

VALKEALAN YRITTÄJÄT

Jäsentiedotteet

Litviikkimarkkinat 21.8.

Litviikkimarkkinat on jo parin vuosikymmenen ajan ollut suosittu loppukesän tapahtuma. Markkinoiden järjestäjät ovat saaneet kuulla toiveita siitä, että paikalliset yritykset olisivat laajemmin mukana tarjoamassa tuotteitaan ja kertomassa palveluistaan.

Niinpä tänä vuonna Valkealan Yrittäjät ry:n jäsenille on varattuna "avaimet käteen" -periaatteen

la katettua ja kalustettua myynti-/esittelytilaa, ellet halua rakentaa omaa osastoa.

Tarkempia tietoja yrittäjien myyntipaikoista ja lehtimainoksista:

Timo Siekkeli p. 0400 250366 timo.siekkeli@siekkelinpuutyto.fi tai Reijo Hynninen, markkinapomo p. 0400 754519

Tapahtumat

- 19.4. Kevätkokous klo 19.00 Valkealan Iltatähdessä
- 9.6. Kesäretki klo 17.00 alkaen Oravasalmen huvilat, Oravasalmentie 164
- 21.8. Litviikkimarkkinat klo 9.00-14.00

JÄRJESTÖKATSAUS

Nykyinen yrittäjäriskin korvaus pieni

Verohallinnon verotuksen maksuunpanotiedoista Suomen Yrittäjille tehdyistä ajoista selviää, että yrittäjän saama korvaus on pieni, kun ottaa huomioon, että yrittäjä ottaa pidempien työpäivien lisäksi itse riskin toimentulostaan tai omaisuuden menetyksestä.

Yrittäjän työpäivä oli keskimäärin 20 prosenttia pidempi kuin työntekijän. Yrittäjien tulot lähtivät alenemaan vuonna 2008. Yrittäjien keskimääräinen tulo oli 39 686 euroa. Palkansaajien tulo oli 30 207 euroa. Verotus kaventaa vielä eroa. Kun lasketaan vain yrittäjän omat tulot, ei yrityksen jo maksamia veroja, yrittäjien tuloistaan maksama vero oli keskimäärin 27,6 prosenttia ja palkansaajien veroaste oli 24,3 prosenttia. Kun eläkemaksu otetaan huomioon, yrittäjien keskimääräinen veroaste oli 33,5 prosenttia, joka oli 6,3 prosenttiyksikköä palkansaajan veroastetta korkeampi.

Yrittäjien tulo laski 1,1

prosenttia samalla kun työntekijöiden tulo kasvoi 3,6 prosenttia. - Palkansaajilla palkat nousivat enemmän kuin luovutusvoitot laskivat, Suomen Yrittäjien ekonomisti **Harri Hietala** tarkentaa.

Yritysten henkilöstökulut ovat kasvaneet, liikevaihto ja kate pienentyneet ja maksuvalmius sitä myötä lyhentynyt. Pääomatulot laskivat vuonna 2008 kautta linjan.

Yrittäjien tulojakauma poikkeaa selvästi muusta väestöstä, sillä yrittäjissä on muuta väestöä enemmän sekä pieni- että suurituloisia. Noin neljänneksellä veronalaiset tulot jäivät alle 15 000 euroon, kun taas vajaalla viidenneksellä tulot

ylittivät 55 000 euroa.

Yli 90 000 euroa osinkoja saaneita oli vain 3 290 henkilöä. Pääomatulo-osinkon saajia oli yhteensä reilut 416 000, ja keskimääräinen osinko oli 4 558. Lähes kolme neljänestä yrittäjien tuloista verotettiin ansiotuloina.

- Suhteellisesti tarkasteltuna ansiotulo-osinkojen määrä on laskenut lähes 60 prosenttia vuodesta 2004, kun taas palkkatulojen määrä on kasvanut yli 60 prosentilla, Hietala kertoo.

Suuremman osan tuloista nostaminen osinkoina koskee siis vain muutamaa prosenttia yrittäjistä.

Suomen Yrittäjät puolustaa nykyistä osinkoverotusta

Verotuksen kokonaisuudistusta pohtiva valtiosihteeri Martti Hetemäen johtama työryhmä antaa loppuraporttinsa syksyllä 2010.

Työryhmän odotetaan esittävän yhteisöverokannan alentamista jonnekin 22 ja 24 prosentin välille, pääomaveron nostamista 30 %:iin, osinkoverotuksen muuttamista sekä ansiotuloverotuksen marginaaliverojen alentamista. Verotyöryhmä on esittänyt osinkoverotukseen neljä vaihtoehtoa. Suomen Yrit-

täjien arvion mukaan lopullinen esitys tulee olemaan joko muunneltu yhdenkertaisen verotuksen malli tai paluu täysin kahdenkertaiseen. Käytännössä yhdenkertaisen verotuksen mallikin olisi kahdenkertainen, jos se perustuu niin sanottuun normaalituottoon, joka työryhmän koelaskelmassa oli 3,5 prosenttia.

Se ei kannusta keräämään vahvaa tasetta, kuten nykyinen 9 prosentin osinko, josta ei veroteta lisää. Kumpikaan suunnitelluista malleista ei kannusta yrittämään. Päinvastoin ne kiristäisivät listaamattomien yritysten verotusta kohdistuen tuntuvimmin pienimpiin yrittäjiin.

Esitys rakennusalan käännetystä alvista tulossa

Valtiovarainministeri **Jyrki Katainen** on linjannut käännetyn alv:n käyttöön oton rakennusosalalla. Suomen Yrittäjien mielestä malli siitä, että alv:n laskutaisi ja maksaisi vain raken-

nuksen pääurakoitsija, lisää byrokratiaa. Harmaata taloutta se ei estä, koska yhtä lailla pääurakoitsija voi laskuttaa pimeästi. Lisäksi se hankaloittaa rajanve-

toa, milloin alv-velvollisuus syntyy ja milloin ei. SY panostaisi pikemmin valvontaan. SY on kutsuttu mukaan ohjeiden valmistelu-ryhmään.

Tienvarsimainonta joustavammaksi

Yrittäjät ovat kokeneet tienvarsimainonnan lupamennettelyn kankeaksi. Tienvarsimainontaa hoitava

lupaviranomainen, Pirkanmaan ELY-keskus, on sitoutunut lisäämään neuvontaa ja kuuntelemaan aiempaa

enemmän kuntia ja paikallisia yrittäjiä, vaikka lähtökohtina pysyvät liikenneturvallisuus ja tieympäristö.

KYMEN YRITTÄJÄT

Kasvun merkkejä

Olin aamulenkillä koiran kanssa. Py-sähdyimme erään puun juurelle, kun koira löysi jotain mielenkiintoista haisteltavaa. Onneksi, sillä haistelun aikana huomasi tuntevani ihan pakahduttavan hyvää oloa siitä, kuinka valoisaa oli ja kuinka vielä hetki sitten hiljainen polku oli täynnä ääniä ja elämää. Tiaiset lauloivat, mukana sirkutti joku toinenkin lintu, jossain tikka rummutti reviiirinsä rajoilla. Lumen sulamisen

saattoi ihan kuulla ja haistaa. Loputtomalta tuntunut talvi oli alkanut kääntyä kevääksi. Pian olisi toisenlaisen tekemisen aika.

Tämä talvi onkin sinänsä upeine lumikinoksineen alkanut jo uuvuttaa. Loistavat hanget ovat tuisku toisensa jälkeen muuttuneet pihaa ympäröiviksi muureiksi. Lumitöistä ei ole nauttinut, kun on tietänyt illalla luodun polun olevan aamulla taas yön pyryn jälkeksi ummessa. Usko työn tulokseen ja tarpeellisuuteen on ollut lujilla. Mutta eteenpäin on tämänkin mummon ollut lumessa päästävää.

Aamun tuntemuksissa on jotain yhteistä kevään barometrin talousnäkymien kanssa. Maaliskuun alussa julkaistut pk-yritysten suhdannenäkymät ovat varsin valoisat, usko tilanteen muuttumiseen ja parempaan tulevaan vuoteen ovat selvityksen mukaan nyt vahvat. Vaikka kehitykseen ollaan lähemmässä varovaisesti ja vielä takaiskuihin varautuen, yritykset näkevät selvästi kehityksen ja kasvun merkkejä. On uudenlaisen tekemisen aika. Pitkältä ja ahdistavalta tuntunut lama vaikuttaisi olevan kääntymässä. Kyllä se pit-

kältä ja ahdistavalta on saattanutkin tuntua, niin moni ponnistelu on tuntunut tuloksettomalta, niin monesti on usko ollut koetuksella. Ja eteenpäin on kuitenkin ollut tarve päästä.

Mutta sen enempää kuin kevätukat eivät tule istuttamatta, ei tule uusi nousukaan itsestään, vaikka kuinka olisi merkkejä ilmassa. Meidän tulee itse kunkin, niin yrittäjien, rahoittajien kuin julkishallinnonkin, uskoa kehityksen merkkeihin ja viedä uusia toimia eteenpäin. On syytä valmistautua nopeisiin liikkeellelähtöihin, vaikka toki myös varautua äkillisiin takapakkeihin.

Aamulenkin jälkeen aloin innoissani kaivaa kevätukista ensimmäisiä esiin kinoksen alta. Jokunen sieltä jo sinnikkäästi yrittikin näkyville. Raaputin kovan jään niiden ympäriltä, mutta jätin kuitenkin pehmeän, auringossa nopeasti sulavan lumikerroksen suojaksi takatalven tuiskun varalle.

Hyvää kevättä

Tiina Moberg, toimitusjohtaja, Kymen Yrittäjät

Kymen Yrittäjät

Kymen Yrittäjät ry yhteystiedot

Käsityöläiskatu 4
45100 Kouvola
www.yrittajat.fi/kymi

Toimitusjohtaja Tiina Moberg
p. (05) 544 3031, 0500 255 390
f. (05) 535 4315
tiina.moberg@yrittajat.fi

Puheenjohtaja Teppo Sainio
Parttia Oy
Hiidenkirnuntie 5
48770 Kotka
p. 227 5557, 0440 150 700
f. 227 5555
teppo.sainio@parttia.fi

Toimistos sihteeri Heidi Hartikainen
p. (05) 544 3030, 0440 124 190
f. (05) 535 4315
toimisto@kymen.yrittajat.fi

Tiedottaja Virva Hakkarainen
p. (05) 544 3030, 0440 944 486
f. (05) 535 4315
tiedotus@kymen.yrittajat.fi

KYMEN YRITTÄJÄT

TOIMINTAKALENTERI

Kymen Yrittäjät ja Suomen Yrittäjät

Huhtikuu

15. - 18.4. POMO III -järjestöseminaari (Bryssel), Suomen Yrittäjät
16. - 17.4. POMO II -seminaari (Tallinna), Suomen Yrittäjät
20.4. Työvaliokunnan kokous, Suomen Yrittäjät
20.4. Rohkeutta myyntiin ja markkinointiin, Hamina
21. - 23.4. Toimialajärjestöseminaari, Suomen Yrittäjät
27.4. Kymen Yrittäjien kevätkokous

Toukokuu

25.5. - 26.5. Kuntajohdon seminaari (Tallinna), Suomen Yrittäjät

Kesäkuu

1.6. Hallituksen kesäkokous

TOIMINTAKALENTERI

Alueen muut tapahtumat

Huhtikuu

20.4. - 18.5. HHJ - Hyväksytty hallituksen jäsen, Kymenlaakson Kauppakamari
22.4. Saavutusten seikkailu -luento, Kuusankoskitalo (Kouvola), Uudelle Uralle -kurssi 2009-2010

Toukokuu

3.5. Työhyvinvoinnilla tulevaisuuteen, Lappeenranta, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus
5.5. Kansainvälisen arvonnäytteenä ajankohtaispäivä, Kotka, Kymenlaakson Kauppakamari
7.5. Office-työkalut - Word 2007 tehokäyttöön, Kotka, Kymenlaakson Kauppakamari
11.5. Palkanlaskijan ajantasa, Kotka, Kymenlaakson Kauppakamari
20.5. Office-työkalut - PowerPoint 2007 tehokäyttöön, Kotka, Kymenlaakson Kauppakamari
27.5. Office-työkalut - Excel 2007 tehokäyttöön, Kotka, Kymenlaakson Kauppakamari

Seuraa toimintakalenteria myös kotisivuillamme osoitteessa www.yrittajat.fi/kymi

AJANKOHTAISTA

Näistä ja muista ajankohtaisista aiheista lisää Kymen Yrittäjien sivuilla www.yrittajat.fi/kymi

Kuntayhteistyö Pohjois-Kymenlaaksossa

Pohjois-Kymenlaakson kuntayhteistyöryhmä hoi-
taa yrittäjien ja yrittäjäjär-
jestön asioiden ja viestien
viemistä keskitetysti kau-
pungin suuntaan.

Kuntayhteistyöryhmän jäsenet:

Alueellinen koordinaattori:
Kari Jokinen,
jokisell@co.inet.fi,
p. 0400 556 598,
Kymen Yrittäjät, vpj

Alueellinen koordinaattori:

Sinikka Laukas,
sinikka.laukas@
kouvolanmatkatoimisto.fi,
p. 040 543 1017,
Kymen Yrittäjät, vpj

Anjalankosken Yrittäjät:

Seppo Mäkinen,
makinenseppo@gmail.com,
p. 040 506 0430

Elimäen Yrittäjät:

Jari Kinnunen,
jari.kinnunen@savrahoidus.fi,
p. 0500 906 990

Jaalan Yrittäjät:

Markku Paavolainen,
markku.paavolainen@
krm-e-paavolainen.inet.fi,
p. 0400 851 363

Kouvolan Yrittäjät:

Kirsi Lantta,
kirsi.lantta@varamiespalvelu.fi,
p. 050 414 6369

Kuusankosken Yrittäjät:

Ari Toropainen,
ari.toropainen@laakarikeskus.
net, p. 040 591 2355

Valkealan Yrittäjät:

Riitta Karhu,
riitta.karhu@valkeakarhu.com,
p. 040 7666325

Lisäksi toiminnassa mukana paikallisyhdistyksien puheenjohtajat

Anjalankosken Yrittäjät:

Eija Venäläinen,
trendi@co.inet.fi,
p. 040 512 8946

Elimäen Yrittäjät:

Katri Niemi,
katri.niemi@kym.net,
p. 040 584 6470

Jaalan Yrittäjät:

Juha Vainio,
junn.vainio@pp.inet.fi,
0400 905 587

Kouvolan Yrittäjät:

Siru Vainio,
siru.vainio@sirudesign.fi,
p. 0500 733 742

Kuusankosken Yrittäjät:

Aimo Rautiainen,
aimo.rautiainen@kouvola.fi,
p. 0400 552 469

Valkealan Yrittäjät:

Lasse Kemppinen,
lasse.kemppinen@kym.net,
p. 0400 552 013

Iitin Yrittäjät:

Jaana Vihavainen,
jaana.vihavainen@
kasvunportaat.fi,
p. 0400 545 853

Kymen Yrittäjät:

Puheenjohtaja Teppo Sainio,
teppo.sainio@parttia.fi,
p. 0440 150 700

Toimitusjohtaja Tiina Moberg,
tiina.moberg@yrittajat.fi,
p. 0500 255 390

Nuoret yrittäjät

Nuorten yrittäjien toiminta-
kehitetään Kymen Yrit-
täjissä vuonna 2010. Monet
paikallisyhdistykset ovat
nimenneet omat nuorten
yrittäjien yhteyshenkilönsä.
Heidän yhteystietonsa löy-
dät Kymen Yrittäjien koti-
sivuilta. Tietoja toiminnas-
ta ja tapahtumista kootaan
vuoden aikana kotisivuille
ja toimintakalenteriin.

Kymen Yrittäjien nuorten yrittäjien yhteyshenkilö:

Siru Vainio,
siru.vainio@sirudesign.fi,
p. 0500 733 742

Anjalankoski

Jarno Leinonen,
jarno.leinonen@lemonics.com,
p. 040 526 3076

Hamina

Turo Tinkanen,
turo.tinkanen@
bitgroupfinland.com,
p. 044 356 2535

Jaala

Lauri Soimakallio,
lauri@soimakallio.com,
p. 0400 904 502

Kotka

Mathias Eriksson,
mathias@4f.fi, p. 050 560 0450

Kouvola

Siru Vainio,
siru.vainio@sirudesign.fi,
p. 0500 733 742

Valkealan Yrittäjät:

Juha Varanka,
juha.varanka@
kymenatkpalvelu.fi,
p. 040 761 7576

Kuusankoski

Anu Ripatti,
anu.ripatti@liivishop.fi,
p. 044 254 3626

Valkeala

Mika Siekkeli,
mika.siekkeli@luukku.com,
p. 0400 259 664

Kotisivujen uudistus

Kevään aikana uudistetaan myös paikallisyhdistyksi-
en kotisivut. Kaikkien koti-
sivujen osoitteet tulevat
uusien sivujen julkaisun
jälkeen olemaan muotoa
www.yrittajat.fi/paikallisyhdistyksennimi eli esi-
merkiksi www.yrittajat.fi/kotka. Kaikkien paikallisyh-
distyksien kotisivuille pää-
set myös Kymen Yrittäjien
sivuilta osoitteesta www.yrittajat.fi/kymi alisivulta
Paikallisyhdistykset. Verk-
kopalveluiden uudistuksen
myötä myös Jaalan Yrit-
täjille perustetaan omat koti-
sivut.

Maksuton nettipalvelu yrittäjille.

www.yrittajantukiverkko.fi

UUDET JÄSENET

Kymen Yrittäjät ry toivottaa uudet jäsenensä lämpimästi tervetulleiksi. Alla näet heidät listattuna paikallisyhdistyksittäin.

(Listan yritykset ovat liittyneet 11.2.2010 - 25.3.2010 välisenä aikana.)

Anjalankoski

KJS kunnossapito ja rakennus tmi,
Kari Suokas
Kotitalkkari Koponen, Jyrki Koponen
Web It Solutions Ky,
Antti Tuhkanen

Elimäki

JAS Products Ky, Jarmo Ståhlberg
Kivi & Custom, Jarkko Mäkinen
Lounas Express, Mari Lehtisare

Hamina

Huoltopalvelu Horto,
Veli-Matti Horto
JKC Motors, Janne Nordström
Joni Tuominen Tmi, Joni Tuominen
Juha Peri Tmi, Juha Peri
Key-Link Engineering Oy,
Mika Suikkanen
Lammi Esa, Esa Lammi

Mac Gyver Tmi, Jari Karvonen
Manopalvelut Tmi Manne Liinamaa,
Manne Liinamaa
Mika Pohjanheimo,
Mika Pohjanheimo
Paavon Vesi ja Lämpö Ky,
Juha Koskensivu
Sari Forsell- Honkonen T.mi,
Sari Forsell-Honkonen

Iitti

Moi-Production Ky, Matti Oinonen

Kotka

A.S Liikkuva atk-palvelu, Ari Simos
Agilecraft Oy, Vesa Heiramo
Alexandra bazaar, Irmini Merivirta
Ceres-Trans Ky, Marko Suominen
Coco Koiran trimmaus Ja Hyvin-
vointi, Henrietta Menke
Helenan hoitola, Marjut Autio

Henrietta Mediat Oy, Raimo Oksala
Insinööritoimisto H. Eskelinen Oy,
Hannu Eskelinen
Itärannan Rakennus Tmi Timo Fant,
Timo Fant
JAS Maarakennus, Jani Silventoinen
Joen Lämpö Oy, Petri Hannula
Kotipoikapalvelut, Joonas Penttilä
Löytöeläintalo Nooan Arkki,
Marju Honkanen
NapraFysio Kotka, Satu Halonen
Rosemik Service, Teresa Saarela
Ruonala Tuomo Tmi,
Tuomo Ruonala
Sähkö & Lvi JuHannus Oy,
Juha Hannus

Kouvola

A-M Liikkanen Ky, Anne Liikkanen
Cafe Galerie avoin yhtiö, Teija Salmi
Caminito, Leena Adler

Ea-Technica, Jani Viljanen
Hannu Aho ky, Hannu Aho
Konepalvelu Erkco Oy,
Erno Gardemeister
Laura Lillrank Tmi, Laura Lillrank
Mainostalli Ky, Heidi Kivinen
PAPAROMEKO, Pekka Raninen
Puutarhurin Viherpalvelu Ky,
Liisa Toikka
Susanna Pallasvuo Tmi,
Susanna Pallasvuo
Terhotec Oy, Terho Haimi
Timo Heikkilä, Timo Heikkilä
TM Boiler Service Oy, Tomi Moisio
Utin Autokorjaus & Pienmoottori
tmi J.Hermunen, Jussi Hermunen

Kuusankoski

Hautauspalvelu Lampila Ky,
Ari Lampila

Ilpo Hellsten Toiminimi,
Ilpo Hellsten
Karsam Ky, Kari Ruosteluoma
Kuljetusliike AT Koskiranta Oy,
Anssi Koskiranta
Markku Nuppola T.mi,
Markku Nuppola
Suunnittelutoimisto 37 astetta,
Antti Sarja

Pyhtää

Scandinavian Arabians Oy,
Ursula Turtiainen

Valkeala

Marja Sinkkonen Tmi /
VEKARAN KUVA,
Marja Sisko Anneli Sinkkonen
V-M Saneerauspalvelu,
Veli-Matti Pajunen

Kymenlaakson yritykset parhaiten tavoittava media

TAHTO

/// Omiin saappaisiinsa pääsee uskaltamalla olla virheellinen. ///

Outi Mäenpää,
näyttelijä ja vaikutuskouluttaja

► sivu 4

/// Tämä aika tuo haasteita, mutta mennään täysillä eteenpäin. ///

Joni Hietakangas, Saaristoliikenne Jonmar Ky,
Vuoden 2010 Nuori Yrittäjä Kymenlaaksossa

► sivu 5

/// Kilpailu osaajista nähdään vahvimpana muutosvoimana. ///

Timo Lindholm, talousasiantuntija
Suomen Yrittäjät

► sivu 6

Tervetuloa

Tahto-yrittäjäyhteisöön!

Tahto Median www-palvelu kokoaa yritykset, yrittäjäjärjestöt ja asiantuntijat yhteen kymenlaakson monipuolisimmaksi yrittäjäyhteisöksi.

Tahtomedia.fi on www-palvelu, jossa mm. yrittäjät, yrittämisestä kiinnostuneet ja yrittäjäjärjestöt voivat vaihtaa ajatuksia yrittämisestä ja muista ajankohtaisista aiheista. Palvelu on blogipohjainen, mikä tarkoittaa että kirjoitukset julkaistaan blogintapaisina lyhyinä juttuina, joita kaikilla yhteisön jäsenillä on mahdollisuus kommentoida.

Blogikirjoitusten lisäksi palvelussa julkaistaan Tahto-lehdessä ilmestyneet advertoriaalit yrittäjäprofiileineen. Tahtomedia.fi ja Tahto-lehti kulkevatkin käsi kädessä – lehden sisältöä julkaistaan www-palvelussa ja www-palvelun blogeja ja keskustelua puolestaan hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan Tahto-lehden toimituksellisen sisällön rakennusaineina.

Tahto-yhteisö on kaikille avoin – voit osallistua keskusteluun ja kommentoida kirjoituksia vapaasti.

Tule mukaan asiantuntijaksi!

Yrittäjien joukosta löytyy monen eri alan asiantuntijoita, ja yrittäjät myös tarvitsevat asiantuntijoiden osaamista. Tahtomedia.fi:ssä asiantuntijat ovat näkyvästi esillä omien blogikirjoitustensa ja asiantuntijaprofiilinsa kautta.

Tahto Media kutsuu aktiivisesti kymenlaaksolaisia asiantuntijoita ja vaikuttajia mukaan Tahto-yhteisöön, mutta voit myös hakea asiantuntijaksi osoitteessa www.tahtomedia.fi/hae-asiantuntijaksi

Hakukoneoptimoitu advertoriaali puhuu oikein termein

Avainsanat ovat yritykselle tärkeitä – ne kertovat, millä termeillä yrityksen palvelut ja tuotteet löytyvät Internetin hakukoneista. Ideaalitalanteessa asiakas löytää hakemansa palvelun käyttä-

millään hakusanoilla ja päätyy yrityksen www-sivuille. Jos näin ei kuitenkaan ole, on hakukoneoptimointi paikallaan.

Hakukoneoptimoitu advertoriaali on yrityksen avainsanoja hyödyntäen tehty juttumuotoinen sisältö. Tekstissä käytettyjen, tarkasti mietittyjen avainsanojen avulla yritys löytyy advertoriaalinkin kautta hakukoneissa paremmin – enemmän kävijöitä sivuille ja siten enemmän potentiaalisia asiakkaita!

- www.tahtomedia.fi
- [facebook.com, hae Tahto](https://facebook.com/haeTahto)
- twitter.com/Tahto_media

Tehosta sanomaa bannerilla

Tahtomedia.fi:ssä voit nyt myös mainostaa. Mainosbannereille on suunniteltu oma, näkyvä paikka www-palvelussa. Lue lisää: ohje.tahtomedia.fi/bannerit

Kehitä Tahtoa kanssamme!

Saamamme palautteen pohjalta kehitämme Tahto-lehteä entistä enemmän yrityksiä ja yrittäjiä palvelevaksi.

TAHTO

tahtomedia.fi/palaute